बिसेन डेन्टल केअर
डॉ.दिप(पंकज) बिसेन डॉ.खुशबू बिसेन(पटले)

दंत व मुख रोगविशेषज्ञ
बी.डी.एस.(नागपूर)

ताज मेरीप्लेक्स, गर्ल्स कॉलेज रोड गोंदिया
सकाळी:- ११ ते ३ सायं ६ ते ९ वाजेपर्यंत संपर्क:- ९५४५६८१८७०

साप्ताहिक http://berartimes.com

बेरार टाईम्स

मुख्य संपादक :- खेमेंद्र कटरे, सहसंपादक :- सुरेश भदाडे

गोंदिया शहरात बेरार टाईम्सचा अंक चौरसिया पान सेंटर व साठवणे एजंसी जयस्तंभ चौक गोंदिया येथे उपलब्ध

आर.एन.आय.क्र. एमएएचएमएआर/२०११/४६५१० | वर्ष -१६ गोंदिया | अंक २९ | बुधवार, दि.२४ ते ३० जून २०२६ | पृष्ठ-४ | किंमत-३ रुपये | Postal Reg.No.NPMFL/104/2025-2027

हिरकणी कक्ष निर्मिती हे राज्यव्यापी घोटाळा, जिल्हा वार्षिक योजनेच्या निधीची लूट

कक्ष एकच पण प्रत्येक जिल्ह्यात दर वेगवेगळे

जिल्हा	वर्ष	संख्या	रक्कम	प्रति कक्ष
ठाणे (महालक्ष्मी)	जुलै २०२३	५०	४.८९ कोटी	९.७९ लक्ष
धाराशीव(महालक्ष्मी)	मे २०२३	१३	९५.९१ लक्ष	७.३७ लक्ष
सातारा(महालक्ष्मी)	फेब्रु.२०२४	०३	१८.९५ लक्ष	६.३१ लक्ष
अकोला(महिला आधार)	मार्च २०२४	१२	१.०४ कोटी	८.७४ लक्ष
गोंदिया(महालक्ष्मी)	फेब्रु.२०२४	१२	९५.४१ लक्ष	७.९५ लक्ष
अहिल्यानगर(महालक्ष्मी)	फेब्रु.२०२५	३०	३.१९ कोटी	१०.६३ लक्ष
गोंदिया(समर्थ)	मार्च २०२६	१८	२.१८ कोटी	१२.६८ लक्ष
जालना(आर)	मार्च २०२६	१५	१.५२ कोटी	९.०७ लक्ष

गोंदिया:- सार्वजनिक ठिकाणी स्तनदा माता आणि नवजात बालकांच्या गैरसोयीच निवारण करण्यासाठी हिरकणी कक्ष ही अत्यंत महत्त्वाची संकल्पना आहे.परंतु, प्रशासकीय अनास्था, देखभाल दुरुस्तीचा अभाव आणि नियोजनातील त्रुटीमुळे (घोळ) या कक्षांची अवस्था अतिशय वाईट झाली आहे. कागदावर जरी ९ ते १२ लाखाचे दर एका हिरकणी कक्षामागे दिसत असले तरी प्रत्यक्षात मात्र २-३ लाखापर्यतच्या रक्कमेचेच साहित्य हिरकणी कक्षात असल्याचे दिसून येते.

महाराष्ट्र शासनाच्या महिला व बाल विकास विभागामार्फत स्तनपान करणाऱ्या मातांसाठी महिरकणी कक्षफ योजना राबवली जाते.हिरकणी कक्ष तयार करतांना एकच पॅर्टन व साहित्य असतांना त्याचे दर वेगवेगळे कसे असू शकतात.त्यातही अनेक ठिकाणी शासकीय कार्यालयात हे कक्ष त्या कार्यालयाच्या इमारतीत साकारले जात असतांना त्याठिकाणी फक्त साहित्याचाच पुरवठा केला जातो. या योजनेंतर्गत महिरकणी कक्षफ कक्ष उभारण्या करिता मंजूर निधी हा राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यांना वेगवेगळा दिल्या जातो. हिरकणी कक्ष उभारण्याच्या दरात तफावत असल्याने या योजनेबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. विशेष म्हणजे २०२३ त २०२६ या वर्षातील आढावा घेतल्यास राज्यातील बहुतांश जिल्ह्यात महालक्ष्मी एंटरप्रायजेस वेंडर असलेल्या संस्थेलाच हिरकणी कक्ष निर्मितीचे कंत्राट दिले गेल्याचे दिसून येत आहे. त्यासोबतच महिला आधार ओद्यो. सहकारी संस्था व श्रीपाद इंटरप्रायजेस या दोन संस्था स्पर्धेत सहभागी होतात. त्याकडेही बघितल्यास सर्वच जिल्ह्यात त्यांचे नावही समान आढळून आले आहे. त्यामुळे सहभागी संस्थांनी टेंडर अधिकाऱ्यांना ममॅनेजफ करुन मिळिवल्याचे उघड होते.

हिरकणी कक्ष तयार करुन देणार्या महालक्ष्मी एंटरप्रायजेसकडे बघितल्यास महिला आधार औद्यो सहकारी संस्था वेगळी वाटत असली तरी ती एकच असल्याचे निदर्शनास येत आहे.

यावरुन एकाच योजनेकरीता दर निश्चिती समान नसल्याने ही योजना भ्रष्टाचाराकरीता कुरण ठरल्याचे दिसून येत आहे.बहुतांश शासकीय कार्यालयात हिरकणी कक्ष हे कुलूप बंद असतात त्यात कुणीही जात नसल्याचे तपासणी दरम्यान आढळून आले आहे. जर या कक्षाचा लाभ स्तनदा माता घेतच नसतील तर त्यावर कोट्यावधी रुपये कशाकरीता खर्च कले जातात हा संशोधनचा विषय ठरला आहे.

एकीकडे ग्रामीण व शहरी भागात घरकुल तयार करायचे असल्यास सरकारने निधीचा आकडा निश्चित करुन दिलेला आहे.

मात्र अस्थायी आणि कधीही मोडकळीस येऊ शकेल अशा हिरकणी कक्षाकरिता मात्र राज्यस्तरावर एकसमान निधीची तरतूद नसल्याने जिल्हा महिला बालविकास प्रकल्प विभाग,जिल्हा नियोजन विभाग व व्हेंडर संस्थेचे पुरवठादार मिळून शासकीय निधीची विल्हेवाट लावत असल्याचे चित्र गोंदियातच नव्हे तर राज्यातील इतर जिल्ह्यातील हिरकणी कक्ष बांधकाम प्रकारावरून दिसून येत आहे.

हरकणी कक्ष निर्मिती करणाऱ्या पुरवठादारांची प्रशिक्षणाच्या नावावर लाखोची लूट

महिला व बाल विकास विभाग वादाच्या भोव-यात

विवरण	रक्कम	कंत्राटदार
प्रशिक्षण कार्यशाळेसाठी बॅनरची छपाई	८.०० लक्ष	महिला आधार औद्यो.
प्रशिक्षणाच्या उद्घाटन कार्यक्रमासाठी	३.०० लक्ष	महिला आधार औद्यो.
प्रशिक्षणासाठी सभागृहाचे भाडे	८.०० लक्ष	महिला आधार औद्यो.
प्रशिक्षणासाठी वाचन साहित्याची किट	९.९५ लक्ष	महालक्ष्मी एंट/महिला आधार
चहा-नाश्ता आणि एका वेळच्या जेवनाचा खर्च	७.०० लक्ष	महिला आधार औद्यो
एका सत्रासाठी तज्ज्ञ मार्गदर्शकाचे मानधन/खर्च	७.४९ लक्ष	श्रीपाद इंटरप्रायजेस

गोंदिया:- राज्यतील विविध जिल्ह्यात हिरकणी कक्ष तयार करुन देणारे कंत्राटदार महालक्ष्मी एंटरप्रायजेस, महिला आधार औद्यो सहकारी संस्था व श्रीपाद इंटरप्रायजेस हे कम 'चाऱ्यांना प्रशिक्षण देत असल्याची धक्कादायक बाब मुंबई शहरात उघडकीस आली आहे.त्यातच यशदा प्रशिक्षकांचे मानधन हे व्याख्यात्याचा दर्जा, विषयाचे महत्त्व आणि सत्रयावर ठरवते. सामान्यत: तज्ज्ञ किंवा अतिथी व्याख्यात्यांना प्रतिसत्र सुमारे रु. १,००० ते रु. ४,००० पर्यंत मानधन दिले जाते.तर काही प्रकल्प संचालक/प्रशासकीय पदांचे एकत्रित मानधन दरमहा रु. ८०,००० इतके असते.मात्र मात्र महिला बालविकास विभाग मुंबई शहरच्यावतीने जानेवारी २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या प्रशिक्षणापोटी सुमारे ७.४९ लाख रुपयाचे मानधन तर २०२६ मध्ये २.८१ लाख रुपयाचे मानधन देण्यात आल्याची बाब समोर आली आहे.

मात्र सदर विवरणावरून दोन्ही प्रशिक्षणासाठी लाखो रुपयाची उधळण दरवर्षी मुंबई शहरच्या महिला व बाल विकास विभागाने केल्याचे समोर आले आहे. महाराष्ट्रात यशदा ही प्रशिक्षण देणारी संस्था असूनही हे प्रशिक्षण वस्तू पुरवठा करणाऱ्या व हिरकणी कक्ष उभारणाऱ्या संस्थांना कस काय दिले गेले याचे उत्तर मुंबईच्या महिला व बाल विकास विभागाकडे निश्चितच असेल.

मुंबई शहर बालविकास अधिकारी विभागाने २०/०१/२०२५ प्रमाणे संरक्षण समिती अध्यक्ष, सदस्य, संबंधित अधिकारी/कर्मचारी अंगणवाडी सेविका प्रशिक्षण कार्यक्रमासाठी तब्बल ४३.८५ लाखाची याशिवाय दि २०/०१/२०२६ प्रमाणे कामाच्या ठिकाणी महिलांच्या लैंगिक छळाविरुद्ध (प्रतिबंध बंदी आणि निवारण) कायदा अंतर्गत जिल्ह्यातील सरकारी/निमसरकारी कार्यालय स्वयंसेवी संस्था आणि घरकामगारांसाठी कार्यशाळेचे आयोजन केले गेले.हे प्रशिक्षण सुद्धा वरील संस्थांनीच दिले गेले असून प्रशिक्षणाच्या नावावर ६५.३५ लाखाची लूट महिला व बाल विकास विभाग व वरील कंत्राटदारांनी केल्याचे कागदपत्रावरुन दिसून येत आहे.(क्रमश:).

विवरण	रक्कम	कंत्राटदार
प्रशिक्षण कार्यशाळेसाठी बॅनरची छपाई	६.०० हजार	श्रीपाद इंटरप्रायजेस
प्रशिक्षणाच्या उद्घाटन कार्यक्रमासाठी	४.५० लक्ष	श्रीपाद इंटरप्रायजेस
प्रशिक्षणासाठी सभागृहाचे भाडे	१.५० लक्ष	श्रीपाद इंटरप्रायजेस
प्रशिक्षणासाठी वाचन साहित्याची किट	४५.०० लक्ष	श्रीपाद इंटरप्रायजेस
चहा-नाश्ता आणि एका वेळच्या जेवनाचा खर्च	१०.७५ लक्ष	महालक्ष्मी एंटरप्रायजेस
एका सत्रासाठी तज्ज्ञ मार्गदर्शकाचे मानधन/खर्च	२.८१ लक्ष	महिला आधार औद्यो

राज्यातील ५६ लाख शेतकऱ्यांना होणार कर्जमाफीचा लाभ

मुंबई : शेतकऱ्यांना देण्यात येणारी कर्जमाफी हा राज्य शासनासाठी राजकीय विषय नसून शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याचे साधन आहे. आगामी काळात कोणत्याही निवडणूक नसतानाही राज्य शासनाने शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी कर्जमाफीचा निर्णय घेतला आहे. या योजनेअंतर्गत ३६ हजार ५८५ कोटी रुपयांची कर्जमाफी करण्यात येणार असून सुमारे ५६ लाख शेतकऱ्यांना त्याचा लाभ होणार आहे. ही राज्यातील आतापर्यंतची सर्वात मोठी कर्जमाफी असल्याचे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले. उद्यापासून सुरू होणाऱ्या विधीमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनात महिला शेतकऱ्यांना कायदेशीर शेतकरी दर्जा देणारे विधेयक मांडण्यात येणार असल्याचेही त्यांनी यावेळी सांगितले.या पत्रकार परिषदेला उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा अजित पवार, संसदीय कार्यमंत्री चंद्रकांत पाटील, महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे, जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन, सहकार मंत्री बाबासाहेब पाटील आदी उपस्थित होते.

वन्यजीव-मानव संघर्ष कमी करण्यासाठी व्यापक उपाययोजना राबविणार - वनमंत्री गणेश नाईक

मुंबई :- विदर्भातील पाच जिल्ह्यांमध्ये वाघांच्या हल्लयांमुळे झालेल्या मृत्यूंच्या पार्श्वभूमीवर राज्य शासन वन्यजीव-मानव संघर्ष कमी करण्यासाठी व्यापक उपाययोजना राबवत असून पुढील ४२ महिन्यांत विदर्भातील प्रत्येक जिल्ह्यात ताडोबाच्या धर्तीवर व्याघ्र प्रकल्प, तर कोकण, पश्चिम महाराष्ट्र, मराठवाडा आणि खानदेशातील प्रत्येक जिल्ह्यात बिबट सफारी विकसित करण्यात येणार असल्याची माहिती वनमंत्री गणेश नाईक यांनी विधानसभेत दिली.

विधानसभा सदस्य अतुल भातखळकर यांनी मानव वन्यजीव संघर्षावर कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याबाबत शासन करत असलेल्या कार्यवाहीबाबत लक्षवेधी सूचना मांडली. या सूचनेदरम्यान विधानसभा सदस्य विजय वडेट्टीवार, सुधीर मुनगंटीवार, जयंत पाटील, आदित्य ठाकरे, निलेश राणे, सुनील प्रभु तसेच नाना पटोले यांनी उपप्रश्न उपस्थित केले. यास उत्तर देताना वन मंत्री नाईक म्हणाले की, वाघाच्या हल्लयाच्या झालेल्या घटना अत्यंत दुर्दैवी असून अशा घटना टाळण्यासाठी शासन विविध उपाययोजना करत आहे. वन विभागाकडून कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) तंत्रज्ञानाचा वापर करून नागरिकांना सतर्क केले जात असून जंगलात जाण्याबाबत वेळेचे निर्बंध आणि जनजागृतीही केली जात आहे.

वनमंत्री नाईक यांनी सांगितले की, राज्यातील वाघांची संख्या पूर्वीच्या तुलनेत सुमारे चारपट वाढली असून बिबट्यांची संख्याही मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. या वाढलेल्या वन्यजीवांसाठी स्वतंत्र अधिवास निर्माण करण्यावर भर दिला जाणार आहे. नाशिक जिल्ह्यात मोठ्या क्षेत्रावर बिबट्यांसाठी विशेष प्रकल्प उभारण्याचे काम सुरू असून त्यासाठी बांबू लागवड, कुंपण, अंतर्गत रस्ते आणि खाद्यसाखळी निर्माण करण्याच्या उपाययोजना केल्या जात आहेत.

वनमंत्री नाईक यांनी सांगितले की, विदर्भातील सुमारे ४५० वाघ विविध व्याघ्र प्रकल्पांमध्ये वितरित करण्याची योजना आहे. तसेच प्रत्येक जिल्ह्यात सुमारे पाच हजार एकर क्षेत्रावर बिबट सफारी उभारण्याचा मानस आहे. या प्रकल्पांमध्ये वन्यजीवांसाठी आवश्यक पाणी, फळझाडे आणि खाद्यसाखळी उपलब्ध करून देण्यात येईल, जेणेकरून प्राणी मानवी वस्त्यांकडे येण्याचे प्रमाण कमी होईल.

मृतांच्या कुटुंबीयांना मदत करण्यासंदर्भात वन मंत्री नाईक यांनी सांगितले की, वाघ किंवा बिबट्यांच्या हल्लयात मृत्यू झाल्यास २५ लाख रुपयांची मदत देण्याची तरतूद आहे. त्यातील १० लाख रुपये २४ तासांत दिले जातात. याशिवाय मृतांच्या कुटुंबातील पात्र सदस्याला कायमस्वरूपी नोकरी देण्यासाठी मंत्रिमंडळासमोर प्रस्ताव ठेवण्यात येणार असल्याचेही त्यांनी यावेळी सांगितले.

वन्यजीवांच्या वाढत्या संख्येचे व्यवस्थापन करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे बिबट्यांच्या नसबंदीच्या प्रायोगिक प्रकल्पाला परवानगी मागण्यात आली आहे. भविष्यात वाघांसाठीही अशा उपायांचा विचार केला जाऊ शकतो, असे सांगून वनमंत्री नाईक म्हणाले की, वन विभागासाठी आवश्यक निधी उभारण्यासाठी बाँड्स, सीएसआर निधी आणि अन्य पर्यायांचा वापर केला जाणार असून वनसंवर्धन, जैवविविधता संरक्षण आणि वन्यजीव-मानव संघर्ष कमी करण्यासाठी राज्य शासन कटिबद्ध आहे. त्याचबरोबर, मुंबईतील राष्ट्रीय उद्यानाच्या सीमाभिंतीचे उर्वरित काम उच्च न्यायालयाच्या निर्देशांनुसार पावसाळ्यानंतर सुरू करण्यात येणार असून चेनलिंक कुंपणाचीही व्यवस्था केली जाणार असल्याची माहिती त्यांनी दिली.

अॅट्रासिटीची प्रकरणे संबंधित विभागाने प्राथमिकतेने हाताळावे : जिल्हाधिकारी डॉ.मंगेश गोंदावले

गोंदिया: मागासवर्गीय समाजावर होणारे अत्याचार रोखण्यासाठी आणि त्यांना सामाजिक न्याय मिळवून देण्यासाठी अॅट्रॉसिटी कायदा तयार करण्यात आलेला आहे. अॅट्रॉसिटीच्या गुन्ह्यातील दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्याकरीता येणाऱ्या अडचणी संबंधित विभागाने प्राथमिकतेने हाताळावे, असे निर्देश जिल्हाधिकारी डॉ.मंगेश गोंदावले यांनी दिले.सभेला समाजकल्याण सहायक आयुक्त किशोर भोयर, पुरुषोत्तम अहेरकर, जिल्हा माहिती अधिकारी अंजु कांबळे-निमसरकर, विधी अधिकारी मिलिंद चवरे व प्रतिनिधी उत्तम दहिवले उपस्थित होते.

रुग्णवाहिका चालकाची निर्घृण हत्या; फुलचुरच्या किसान चौकातील घटना

गोंदिय:. ग्रामीण पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील फुलचुर येथील कारंजा रोडवरील किसान चौक परिसरात एका ३५ वर्षीय व्यक्तीची हत्या करण्यात आली. या व्यक्तीच्या डोक्यावर दगड किंवा धारदार शस्त्राने वार करण्यात आले होते. ही घटना मंगळवार, २३ जूनच्या सकाळी उघडकीस आली.ज्यामुळे परिसरात खळबळ उडाली. मृताची ओळख अनमोल ऊर्फ शंभू वसंत रंगारी (वय ३५, रा. भद्रुटोला, कारंजा) अशी पटली असून, तो रुग्णवाहिका चालक म्हणून काम करत होता.

एका अज्ञात हल्लेखोराने अनमोलच्या डोक्यावर दगड किंवा धारदार शस्त्राने प्रहार करून त्याची हत्या केली. घटनेची माहिती मिळताच पोलीस अधिकारी आणि कर्मचारी घटनास्थळी दाखल झाले. त्यांनी घटनास्थळाचा पंचनामा केला आणि तपासासाठी न्यायवैद्यक (फॉरेन्सिक) पथकाला पाचारण करण्यात आले. मृतदेह शवविच्छेदनासाठी जिल्हा सामान्य रुग्णालयात पाठवण्यात आला आहे. हत्येमागचे नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झालेले नाही आणि हल्लेखोर घटनास्थळावरून पळून गेला आहे. पोलिसांनी आरोपीचा शोध घेण्यासाठी विविध पथके रवाना केली असून, ग्रामीण पोलिसांकडून पुढील तपास केला जात आहे.

ओबीसी जनगणना झालीच पाहिजे,जनगणनेत ओबीसीसाठी स्वतंत्र कॉलम द्या, ओबीसी नेते विजय वडेट्टीवार

नागपूर :- ओबीसी समाजाची अचूक लोकसंख्या देशासमोर यावी यासाठी होणाऱ्या जनगणनेत स्वतंत्र ओबीसी कॉलमचा समावेश करणे अत्यावश्यक आहे. केंद्र सरकारने ओबीसी जनगणनेची घोषणा केली असली तरी प्रत्यक्ष जनगणना प्रक्रियेत ओबीसींसाठी स्वतंत्र कॉलमच नसल्याने सरकारच्या भूमिकेबाबत गंभीर शंका निर्माण होत आहेत. ओबीसी समाजाची खरी संख्या दडविण्याचा हा प्रयत्न असून तो हाणून पाडण्यासाठी राज्यभर व्यापक जनआंदोलन उभारण्यात येईल, अशी घोषणा ओबीसी नेते विजय वडेट्टीवार यांनी केली.

नागपूर येथे विदर्भातील सकल ओबीसी महामोर्च्याच्या प्रतिनिधींची बैठक पार पडली. या बैठकीत ओबीसी समाजाच्या प्रश्नांवर सविस्तर चर्चा करून राज्यव्यापी संघर्षाची दिशा निश्चित करण्यात आली.

यावेळी वडेट्टीवार म्हणाले की, महाराष्ट्र स्तरावर लवकरच समन्वय समिती स्थापन करण्यात येणार असून विदर्भातील ११ जिल्ह्यांत मंडल यात्रेचे आयोजन केले जाईल. या यात्रेद्वारे ओबीसी जनगणना, शैक्षणिक संधी, आर्थिक विकास, आरक्षण आणि सामाजिक न्याय यासंबंधी जनजागृती करण्यात येईल. जुलैच्या पहिल्या आठवड्यात राज्यभर जिल्हाधिकाऱ्यांना निवेदने देऊन आंदोलनाची सुरुवात केली जाईल.

सप्टेंबरच्या पहिल्या आठवड्यात विदर्भातील सर्व प्रमुख ओबीसी नेत्यांच्या सहभागातून आमरण उपोषण करण्यात येणार असून त्याची तारीख लवकरच जाहीर केली जाईल. जुलै महिन्याच्या तिसऱ्या आठवड्यात राज्यभर आमदार आणि खासदारांच्या घरांसमोर ढोल बजावून लोकप्रतिनिधींना ओबीसी प्रश्नांबाबत जागृत करण्याचे आंदोलन करण्यात येईल, असेही त्यांनी सांगितले.

ओबीसी समाजाच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात यावी, अशी मागणी करताना वडेट्टीवार म्हणाले की, महाज्योतीसारख्या संस्थांना ६०० कोटी निधी द्यावा, ओबीसी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती वाढवून द्यावी,या समाजाची लोकसंख्या लक्षात घेऊन शैक्षणिक आणि आर्थिक विकासासाठी अधिक निधी उपलब्ध करून देण्यात यावा अशी ही मागणी यावेळी करण्यात आली.

याचबरोबर राज्यातील शेतकऱ्यांना कोणत्याही अटी-शर्तींशिवाय सरसकट कर्जमाफी देण्यात यावी तसेच सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना शंभर टक्के शिष्यवृत्ती उपलब्ध करून द्यावी, अशी मागणी वडेट्टीवार यांनी केली.

राज्यातील विविध राजकीय पक्ष, सामाजिक संघटना आणि ओबीसी नेतृत्वाने या लढ्यात सहभागी व्हावे, असे आवाहन करताना वडेट्टीवार यांनी हा संघर्ष केवळ एका समाजाचा नसून सामाजिक न्याय आणि संविधानिक हक्कांच्या संरक्षणासाठीचा लढा असल्याचे स्पष्ट केले.

लोकशाही आणि संविधानिक संस्थांच्या स्वायत्ततेबाबत चिंता व्यक्त करताना वडेट्टीवार यांनी केंद्र सरकारच्या वन नेशन, वन इलेक्शनवर टीका केली. देशात विविधतेचा आणि लोकशाहीचा आदर राखला गेला पाहिजे. लोकशाही व्यवस्थेऐवजी केंद्रीकरणाच्या दिशेने वाटचाल होणे देशाच्या हिताचे नाही, अशी टीका त्यांनी केली.

बैठकीत सकल ओबीसी महामोर्चाचे मुख्य संयोजक उमेश कोर्राम, समन्वयक सदानंद इलमे, प्रभाकर वैरागडे, डॉ. बाळकृष्ण सारवे, डॉ. अंजली साळवे,अनिल डहाके, उमाकांत धांडे ,सतीश मालेकर, विलास काळे,रमेश पिसे, ज्ञानेश्वर गोरे,मोंटू पिल्लारे,शुभास उके,सुधाकर मोथलकर,शुभम तिखट, आकाश वैद्य, विनीत गजभिये,देवेंद्र समर्थ,मनोज वानखेडे, यजुर्वेद सेलोकर, आणि विविध ओबीसी संघटनांचे कार्यकर्ते उपस्थित होते.

दुध भेसळ करणाऱ्यांवर होणार कठोर कारवाई -अपर जिल्हाधिकारी अभिजित घोरपडे

गोंदिया :- जिल्ह्यात दूध भेसळ करणाऱ्यांची आता गय नाही. अस्वच्छता आणि त्रुटी आढळल्यास थेट फौजदारी कारवाई होणार. धडक मोहिमेपूर्वी सर्व दूध व्यावसायिक, डेअरी आणि हॉटेल चालकांचे होणार समुपदेशन. त्यानंतर दुध भेसळ करण्यांवर होणार कठोर कारवाई, असे निर्देश अपर जिल्हाधिकारी अभिजित घोरपडे यांनी दिले.

गोंदिया जिल्ह्यातील जनतेला स्वच्छ, सुरक्षित आणि गुणवत्तापूर्ण दुधाचा पुरवठा व्हावा आणि दूध भेसळीला पूर्णपणे आळा बसावा, यासाठी प्रशासनाने आता अत्यंत कडक पावले उचलली आहेत. जिल्हाधिकारी कार्यालयात अपर जिल्हाधिकारी अभिजित घोरपडे यांच्या अध्यक्षतेखाली मजिल्हास्तरीय दूध भेसळ प्रतिबंधक समितीची बैठक पार पडली. या बैठकीत जिल्ह्यातील दूध उत्पादक, पुरवठादार, डेअरी व्यावसायिक आणि हॉटेल चालकांना कडक इशारा देण्यात आला असून, नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर थेट फौजदारी गुन्हा आणि दंड ठोठावण्याचे आदेश देण्यात आले.

बाजारातील बनावट दूध आणि भेसळीमुळे प्रामाणिकपणे काम करणाऱ्या दूध उत्पादक शेतकऱ्यांच्या दुधाला योग्य भाव मिळत नाही, ज्यामुळे त्यांचे मोठे आर्थिक नुकसान होत आहे. तसेच, अशा भेसळयुक्त आणि अस्वच्छ दुधामुळे गोंदियातील जनतेच्या, विशेषतः लहान मुलांच्या आरोग्यावर अत्यंत विपरीत आणि घातक परिणाम होत आहे. त्यादृष्टीने अपर जिल्हाधिकाऱ्यांनी बैठकीत घेतलेले मुख्य निर्णय आणि निर्देश पुढीलप्रमाणे आहेत.

खरेदी-विक्रीच्या नोंदी अनिवार्य : जिल्ह्यातील सर्व खाजगी दूध संकलन केंद्रे आणि दुग्धजन्य पदार्थांची खरेदी-विक्री करणाऱ्या आस्थापनांनी दररोजच्या व्यवहाराच्या अधिकृत नोंदी ठेवणे बंधनकारक आहे. अन्न सुरक्षा परवान्याच्या (ऋडडअख) अटींनुसार नोंदी न आढळल्यास संबंधितांवर अन्न सुरक्षा व मानके कायदा २००६ अंतर्गत कठोर कायदेशीर कारवाई केली जाईल.

सर्व दूध डेअरी, संकलन केंद्रे, हॉटेल्स आणि निर्मिती केंद्रांवर अन्न सुरक्षा कायद्याच्या मअनुसूची ४फ नुसार स्वच्छता राखणे बंधनकारक आहे. तपासणीत अस्वच्छता आढळल्यास संबंधितांवर नियमानुसार कारवाई करण्याचे स्पष्ट निर्देश समीतीस देण्यात आले.

पोलीस विभागामार्फत गोपनीय माहिती संकलन : जिल्ह्यातील अवैध दूध भेसळ करणारे मुख्य हॉटस्पॉट शोधून काढण्यासाठी उपविभागीय पोलीस अधिकाऱ्यांना विशेष सूचना देण्यात आल्या. पोलीस यंत्रणेमार्फत आता दुग्धजन्य पदार्थाची भेसळ बाबत गोपनीय माहिती गोळा केली जात आहे.

कारवाईपूर्वी एकदा होणार समुपदेशन; त्यानंतर थेट धडक मोहीम : अपर जिल्हाधिकाऱ्यांनी निर्देश दिले की, जिल्ह्यात थेट गुन्हे दाखल करण्यापूर्वी मानवी दृष्टिकोन ठेवून सर्व संबंधित घटकांना सुधारण्याची एक संधी दिली जाईल. यासाठी सर्व दूध उत्पादक पुरवठादार, दुग्धजन्य पदार्थ निर्माते, डेअरी मालक आणि हॉटेलचालक यांच्यासाठी अपर जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखाली एक विशेष समुपदेशन बैठक आयोजित केली जाईल. या बैठकीत सर्वांना कायद्याचे नियम समजावून सांगितले जातील.

या समुपदेशन बैठकीनंतर, कोणतीही पूर्वकल्पना न देता संपूर्ण गोंदिया जिल्ह्यात सर्व विभागांच्या संयुक्त समन्वयाने व्यापक धडक तपासणी मोहीम सुरू केली जाईल. त्या मोहिमेत दोषी आढळणाऱ्यांवर थेट फौजदारी खटले दाखल केले जातील. बैठकीला शासकीय दूध योजनेचे दुग्धशाळा व्यवस्थापक प्रशांत बोरसे, अन्न व औषध प्रशासन विभागाच्या सहाय्यक आयुक्त (अन्न) अमृता शिर्के, उपविभागीय पोलीस अधिकारी रोहिणी बानकर व वैधमापन शास्त्र विभागाचे प्रतिनिधी संजय कांबळे उपस्थित होते.

संपादकीय

राजकीय परिप्रेक्ष्य बदलत आहे!

देशभर धुमधडाक्यात विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांचा जन्मदिन साजरा झाला. त्यानिमित्ताने भरभरून शुभेच्छा देणाऱ्या पोस्ट समाज माध्यमातून येत होत्या. राहुल गांधी यांनी काढलेली पदयात्रा, त्यावेळी भेटलेले सर्व स्तरावरील लोक- युवक, विद्यार्थी, वृद्ध, स्त्रिया, गरीब, आदिवासी, दलित, जातवार जनगणना लढ्यात सक्रीय ओबीसी,विचारवंत, सामाजिक चळवळीचे कर्ते, शेतकरी, मजूर- वाढदिवसाला शुभेच्छा देत असताना, सर्वांच्या मनातील राहुल गांधी समाज माध्यमातून देशाला दिसू लागले. करोडो रुपये खर्च करून, हजारो माणसं कामाला लावून; कवडीमोल मजुरीवर भाळलेले ट्रोलर्स, मीडियाचा मुख्य प्रवाह म्हणतात तो मागे लावून रात्रंदिवस मपप्पूफम्हणत ज्यांची थट्टा मस्करी केली तेच राहुल गांधी लोकांच्या गळ्यातील ताईत ठरत असल्याचे दिसू लागले. आणि हे चित्र पाहून अनेकांना म. गांधींचे स्मरण होऊ लागले.विरोधकांच्या छातीत धडकी भरली म्हटलं तरी चालेल!

आता म. गांधी आपल्यात नाही. कित्येक वर्षे उलटून गेली तरी त्यांच्या नावाचा शिक्का चालतो. म. गांधींच्या द्वेष्ट्यांनांही एनकेनप्रकारेण त्यांच्या नावे नालस्ती केल्याशिवाय शांती नाही. तर म. गांधीवर निष्ठा असणारा जनसमूह त्यांच्या कल्पनेतील भारताची आस लावून बसलेला आहे. त्यासाठी वाटेल ती किंमत मोजण्याची तयारी आहे. म्हणुनच म.गांधी यांची सर्वसामान्य माणसाशी जुळलेली नाळ मगांधीफका मरत नाही या प्रश्नाचे उत्तर असते. तोच वसा आणि वारसा राहुल गांधींच्या वर्तमान व्यवहारात लोक शोधताना दिसतात. म. गांधींना ज्या प्रवृत्तीनं संपवून टाकलं, त्यांच्या हयातीत आणि मरणोपरान्त, कलमकसायांनी आणि नारदी प्रसारयंत्रणांनी त्यांना खलनायक ठरवण्याचा आटापिटा केला. म. गांधींची हत्या करून,त्यांचा वध केला म्हणून सांगितले. मवध करणेफम्हणजे एखाद्या दुष्ट, अन्यायी किंवा पापी व्यक्तीला किंवा प्राण्याला ठार मारणे होय. वध करणे म्हणजे पवित्र काम आणि वध करणारा अवतारीपुरुष. त्यानी केलेला खून म्हणजे गुन्हा नव्हे, तर ते पवित्र कृत्य होय, असे म. गांधींच्या खुनाचे आणि खुन्यांचे एकिकडे उदात्तीकरण करण्यात कोणतीही कसर ठेवली नाही.

मवधफराक्षसाचा केला जातो, असुरी प्रवृत्तीला ठेचून काढलं पाहिजे असं नॅरेटीव सेट करुन महात्म्याचं खलनायकिकरण आणि गुन्हेगारीचं सामान्यीकरण करणं बराच काळ चालू राहिले. मात्र म. गांधींचं नाव घेतल्याशिवाय त्यांच्या विरोधकांची डाळही शिजत नाही. म. गांधींना मारणाऱ्यांच्या विचार परंपरेतील एकाही नावाचा शिक्का भारतीय किंवा आंतरराष्ट्रीय राजकारणात चालत नाही. सारे शिक्के खोटे. एकिकडे गांधींबद्दल प्रचंड इर्षा, द्वेष आणि त्याच गांधींच्या मागे दडून राजकारणही. राजकारणाला- सत्तेला लोकांची अधिमान्यता हवी असते. ती गांधी का मरत नाही या प्रश्नाचे उत्तर असते.

याच प्रवृत्तीनं राहुल गांधींचे चरित्र हनन राहुल गांधी राजकारणात आल्या आल्या सुरू केले गेले.त्याची तपपूर्तीदेखील होऊन गेली. आज राहुल गांधीं जिथे उभे आहेत. तिथपर्यंतचा प्रवास अतिशय खडतर आहे तेवढाच कसोटीचा संयम आणि धैर्यशीलतेचा आहे. म. गांधींचे खूनी माहित होतेच, इंदिरा गांधींनी झेललेले वार, त्यांची झालेली हत्या कोवळ्या मनाने पाहिलेली व त्यांचे मनावरील सावट हटत नाही तर वडील राजीव गांधींच्या निर्मम हत्येंनं भर घातली. याही भयंकर मनोदशेतून गंभीरपणे सावरत शिक्षण आणि जडणघडणीवर या अवांछनीय स्मृतींचा फार प्रभाव पडू दिला नाही. राजीव गांधी निवर्तल्यानंर काँग्रेसच्या धकाधकीच्या काळात संधीसाधू काँग्रेसजनांनी सर्वसमावेशकतेपेक्षा सोयीचे राजकारण पत्करले. अशा परिस्थितीत पक्ष हितासाठी, स्वातंत्र्य आंदोलनापासून देशातील निराधार लोकांना आशा वाटणाऱ्या काँग्रेसची सोनिया गांधींनी धुरा सांभाळली तरी त्यांना भारतीय राजकारणातील अभिजनांचा आतबाहेरचा व्यवहार पक्षाला आणि नेतृत्व म्हणून सोनिया गांधींना जाचक ठरत असताना राहुल गांधींनी पाहिलं. राजकारणात सासूच्या देहाची चाळणी झालेली, नवऱ्याच्या रक्तमासाचे गोळा करुन समोर ठेवलेले तुकडे बघितले. आघातावर आघात सोसत अतिशय उच्च प्रतीच्या मनोधैर्याचं प्रदर्शन करत देशसेवेचा कुटुंबाचा वारसा चालवत, राजकारणात पाय रोवून सोनिया उभ्या राहिल्या. लहानपणापासून ह्या सर्व घटनांचा साक्षीदार राहुल गांधी लेचापेचा कसा असू शकतो? म. गांधी, इंदिरा गांधी, राजीव गांधींच्या बलिदानांचा अर्थ न कळे एवढा राहूल गांधी मपप्पूफ कसा असू शकतो.पण तरीही विरोधकांनी राहुल गांधींना पप्पू ठरवलं. करोडो रुपये त्यासाठी खर्च केले. तंत्रज्ञ असलेले हजारो हात आणि मेंदू कामाला लावले, सत्ताधारी पक्ष, नेते, मीडिया, ट्रोलर्स सारे पप्पूच्या मागे लागले. तरी हा लढवय्या धीरोदात्तपणे सर्वांना सामोरे जात लोकांकडे जाण्याचा पर्याय निवडतो. राहुल गांधींचा संघर्ष या देशातील विभिन्न- जख्खड म्हातारपणाकडे, वार्धक्याकडे झुकलेल्या, मध्यम वयाच्या,पिढ्यांपासून तर जेन झी पर्यंतच्या- पिढ्या बघत आहे. नारदी मीडियाच्या ट्रोलिंगमध्ये फसलेले भानावर येत आहे. आणि जगातल्या एक नव्हे तर दोन दोन नामवंत विद्यापीठांतून उच्चशिक्षण घेऊन भारतीय समाजव्यवस्था, जात,आरक्षण, शिक्षण, आरोग्य, अर्थव्यवस्था, लोकशाही, आंतरराष्ट्रीय राजकारण विषयावर दूरदृष्टीने त्यांनी मांडलेले विश्लेषण देशाला अंतर्मुख करायला लावणारे आहे. नोटबंदी, जीएसटी, कोरोना महामारी,आखाती युद्धस्थितीत भाववाढ, अर्थव्यवस्थेची अस्थिरता वगैरे संदर्भात सरकारच्या धोरणात्मक निर्णयाची परखड चिकित्सा मांडून देशहिताच्या बाजूने विचार करतात. विरोधी पक्षनेता म्हणून संसदेतील विषयावरील दृष्टीकोन, विद्यार्थी, शेतकरी आम आदमी पत्रकार यांच्याशी आत्मविश्वासाने साधत असलेला संवाद पाहून राहुल गांधींना ज्यांनी पप्पू म्हणून हिणवले ते तोंडात बोट घालत आहे, ङ्गत्यांना आता सामना करण्याची हिंमत उरलेली नाही. विरोधक आमोरासामोरे येताच मान खाली घालून, पाय काढता घेतात,ङ्ग असा दावा खोडून काढण्याची त्यांची छाती नाही. यामुळे राहुल गांधी अधिक उजळ होत आहे, प्रबळ होत आहे. तर वर्तमान राजकीय सामाजिक वातावरणात असहाय्य वाटणाऱ्या (आणि पक्षफोडीने निवडणुकीत पराभवाने अगतिकता आलेले विविध पक्षाचे राजकीय नेते) सर्वसामान्य माणसांच्या आशा आकांक्षांची पूर्ती करणारा जननायक राहुल गांधींमध्ये दिसत असेल, तर यात नवल काय? ही परिस्थिती केवळ समाज माध्यमावर दिसत आहे असं नाही, तर समाज माध्यम आज समाजाचं खरं रुप दाखवणारा आरसा आहे या विश्वासानं लोकांची अभिव्यक्ती होते आहे. राहुल गांधींबद्दल जन्म दिनानिमित्ताने होणारा मूलभूत वैचारिक लढ्याच्या अनुषंगाने खल आणि भारतीय राजकारणाची दिशा स्पष्ट होत जाते. व्यापक राजकीय सहभागी, लोकांच्या सर्वसमावेशक, अधिमान्यतेचं राजकारण राहुल गांधींच्या सभोवती आकारास येण्यासाठी अनुकूल राजकीय सामाजिक परिप्रेक्ष्य तयार होत आहे. असाच याचा अर्थ निघतो.

अनुज हुलके?

आरक्षणातील उपवर्गीकरण: विषमता निर्माण करणारे सरकारचे नवे षडयंत्र

राज्यघटनेद्वारे आरक्षणाला ७५ वर्षे पूर्ण झालेली असताना महाराष्ट्रातील अनुसूचित जातींच्या आरक्षणातील उपवर्गीकरणाचा विषय सध्या चर्चेच्या केंद्रस्थानी आला आहे. उपवर्गीकरणासंदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाने जो निकाल दिला आहे, त्यामुळे आरक्षण या विषयावर पुन्हा नव्याने वादविवादाला प्रारंभ झाला आहे. सर्वोच्च न्यायालयातील सात न्यायाधीशांच्या घटनापीठाने ३१ जुलै २०२४ रोजी अनुसूचित जातीचे उपवर्गीकरण करण्याचा निकाल दिला. हा निकाल सामाजिक न्याय प्रस्थापित करण्यासाठी आहे, अशी टिप्पणी करत याची अंमलबजावणी करण्याचा अधिकार सर्वोच्च न्यायालयाने राज्य सरकारला बहाल केला. महाराष्ट्र सरकारने न्यायमूर्ती अनंत मनोहर बदर यांच्या अध्यक्षतेखाली १४ ऑक्टोबर २०२४ रोजी एक सदस्यीय समिती नेमली. या समितीला सहा महिन्यांची मुदतवाढ राज्य सरकारने दिल्यानंतर या समितीने अहवाल पूर्ण केला. अर्थातब हा अहवाल समितीने कधी आणि कुणाकडे सोपविला याविषयी स्पष्ट असा खुलासा न आल्यामुळे हा विषय आता अधिक गुंतागुंतीचा नि संशयास्पद बनलेला आहे.

सर्वोच्च न्यायालयाने अनुसूचित जातींचे उपवर्गीकरण करण्याविषयी मुख्यतः दोन प्रारूपे समोर ठेवलेली आहेत. ही दोन प्रारूपे राज्यांना उपवर्गीकरण करण्यासंदर्भात ठळक मार्गदर्शन करणारी आहेत. त्याचा सार असा आहे की, अनुसूचित जातींमध्ये भारतीय राज्यघटनेने बहाल केलेल्या आरक्षणाचा लाभ विषम प्रमाणात विभागला गेला. त्यामुळे अनुसूचित जातींचे अति सामाजिक मागास आणि मागास असे उपवर्गीकरण करावे आणि अनुसूचित जातींसाठी आरक्षित असलेल्या जागांवर अति सामाजिक मागास जातींना प्राधान्य द्यावे. त्यासाठी अ, ब, क, ड अशा पद्धतीचे वर्गवारी करावी. अनुसूचित जातींमधील अति मागासवर्गाला अशा पद्धतीने न्याय दिला तर तो मुख्य प्रवाहात येईल. त्याचा विकास होईल. अनुसूचित जातीला दिले गेलेले आरक्षण समाजातील शेवटच्या घटकांपर्यंत पोहोचले तर सामाजिक न्याय प्रस्थापित व्हायला बळकटी मिळेल, हा विचार आणि हेतू त्यामागे आहे. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांना आरक्षणाचा लाभ व्हावा आणि हे आरक्षण कुठलेही वेगळे आरक्षण निर्माण न करता अस्तित्वात असलेल्या टक्क्यांमधूनच दिले जावे असाही मुद्दा त्यामध्ये अंतर्भूत केला गेला आहे. समाजातील शेवटच्या स्तरापर्यंत आणि जातींपर्यंत आरक्षणाचा लाभ व्हावा त्यासाठी उपवर्गीकरण करावे, हा विचार सर्वोच्च न्यायालयाचा आणि त्यानंतर राज्य सरकारचा असला तरी त्यात पारदर्शकता कुठेही दिसत नाही. सद्सद्विवेकबुद्धी जागी ठेवून तयार केले गेलेले हे धोरण न दिसता त्यामध्ये तर्कशुद्धताही कुठे आढळत नाही. वर्गीकरणासंदर्भात जी कारणे दिली जातात, ती फार वरवरची, तकलादू असून त्यात कुठलाही तथ्यांश नाही. शिवाय हे धोरण एकांगी, समाजात दुही निर्माण करणारे आणि अंमलबजावणीसाठी अतिशय कठीण अशा प्रकारचे आहे. यात सरकारचा हेतू शुद्ध नसून त्यामागे फार मोठे षडयंत्र दडले असल्याचा संशयच अधिक प्रमाणात येतो. त्यामुळे हे उपवर्गीकरण वादग्रस्त ठरले आहे.

राज्यघटनेने कायद्याने अस्पृश्यता नष्ट केली आणि अनुसूचित जातीतील लोकांना चौफेर प्रगती करण्याचा अवकाश प्राप्त झाला. राज्यघटनेने शिक्षण घेण्याचा अधिकार बहाल केल्यामुळे या घटकातील लोकांनी अनेक क्षेत्रात यशस्वी पदार्पण केले. नेत्रदिपक अशी प्रगती केली. अर्थातब अनुसूचित जातीतील लोकांना आरक्षण प्राप्त झाल्यामुळे हे सर्व होऊ शकले. मुख्य प्रवाहात सामील होण्यासाठी भारतीय राज्यघटनेतील या आरक्षणामुळेच फार मोठी मदत झाली. केंद्रीय पातळीवर अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत येणाऱ्या जातींची संख्या ११०० आहे तर महाराष्ट्रात ५९ जातींचा समावेश होतो. केंद्रीय स्तरावर १५ टक्के आरक्षण तर राज्यस्तरावर १३ टक्के आरक्षण अशी या अनुसूचित जातीला मिळणाऱ्या आरक्षणाची विभागणी केली गेली आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे अनुसूचित जातीतील सर्वच लोकांसाठी प्रेरणास्थान आहेत. मशिका, संघटित व्हा, संघर्ष कराफ हा मूलमंत्र अनुसूचित जातीतील लोकांसाठी चेतना देणारा ठरला. बाबासाहेबांनी दिलेला हरएक सल्ला आदेश मानून अनुसूचित जातीतील लोकांनी शिक्षणाच्या माध्यमातून विविध क्षेत्रात आपल्या प्रतिभेचे प्रतिभेचे झेंडे रोवले. आरक्षणाचा पुरेपूर उपयोग करून घेतला. परंतू बाबासाहेबांच्या म्हणण्याचा किंवा तत्वज्ञानाचा आशय ज्या जातींनी समजून घेतला आणि रूढ अर्थाने जातीच्या आणि धर्माच्या जोखडातून स्वतःला मुक्त केले; तेच प्रगतीचे मजले चढू शकले. इतर जाती मात्र पाहिजे त्या प्रमाणात स्वतःची प्रगती करू शकल्या नाही. असे होण्याला अनेक कारणे आहेत.

विशिष्ट जाती वगळता इतर जाती आरक्षणाच्या लाभापासून वंचित राहिल्याफ असा जो दावा करण्यात येतो त्यातील सत्यता तपासून घेण्याची आवश्यकता आहे. अर्थातब नवबौद्ध वा पूर्वाश्रमीचे महार या जातीतील लोकांनी प्रगती केली हे सत्य कुणीही नाकारू शकत नाही. परंतू या जातीतील लोकांनी आरक्षणाचे सर्व लाभ घेतले असा जो आरोप करण्यात येतो, तो पूर्णतः खोटा आहे. कारण बाबासाहेबांनी अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत येणाऱ्या सर्व जातींना आरक्षणाच्या माध्यमातून समान संधी उपलब्ध करून दिली असताना केवळ महार जातीनेच का प्रगती केली? इतर जाती प्रगतीपासून कोसो दूर का राहिल्या? महार जाती व्यतिरिक्त पाहिजे त्या प्रमाणात इतर जातींनी आरक्षणाचा लाभ का घेतला नाही? या सर्वच प्रश्नांचे उत्तर तोपर्यंत आपल्याला मिळणार नाही, जोपर्यंत वस्तुनिष्ठ पद्धतीने परिस्थितीचा अभ्यास केला जाणार नाही. निर्माण झालेल्या परिस्थितीचा तर्कशुद्ध पद्धतीने आढावा घेतला जाणार नाही. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी उभारलेल्या सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षणिक चळवळीमुळे आणि नागपूर येथे केलेल्या धम्मक्रांतीमुळे महाराष्ट्रातील महार समाज बौद्धिक नि वैचारिक चळवळीच्या प्रभावाखाली येऊन त्यांच्यात कमालीची जागृती, चेतना निर्माण झाली. धर्म आणि जातीच्या चिखलातून शिक्षणच आपल्याला बाहेर काढू शकते हा विश्वास त्यांच्यामध्ये निर्माण झाला. त्यामुळे चातुर्वर्ण्य व्यवस्थेने आखून दिलेली सीमारेषा त्यांनी ताकदीने पुसली आणि गुलामीचे पोवाडे गाणाऱ्या देव-दैववादाला मनातून हद्दपार केले. जुने परंपरागत व्यवसाय टाकून शिक्षण घेण्याला प्राधान्य दिले. पूर्वाश्रमीचे महार बौद्ध झाल्यामुळे मानसिकतेमध्ये कमालीचा बदल होऊन ते आरक्षणाचा नीट फायदा घेऊ शकले. याउलट अनुसूचित जातीतील मातंग, भंगी, ढोर, खाटीक, बुरुड यासारख्या अन्य जातींनी बाबासाहेबांचा विचार पाहिजे त्या प्रमाणात मस्तकी धारण न केल्यामुळे मानसिकतेमध्येही फारसा फरक पडला नाही. या जातींमध्ये जे छोटे-मोठे व्यवसाय उपलब्ध होते, त्यामध्ये ते पूर्णतः रममाण झाले असल्यामुळे त्यांना शिक्षण घेण्याची आवश्यकता वाटली नाही. धर्माची निगडित असलेल्या प्रथा-परंपरा, कर्मकांडे, देवधर्म अनिष्ट रुढी यामध्ये ते अडकून पडले. त्यांनी जातव्यवस्था सोडली नाही. याऊलट महार जातीने जातव्यवस्थेला मुठमाती दिली. पारंपरिक जात व्यवसायाला बेदखल केले. स्थावर जंगल मालमत्ता नसल्यामुळे आणि जगण्याची साधनेही पुरेशी नसल्यामुळे शिक्षणाशिवाय या जातीकडे तसा दुसरा पर्यायही उपलब्ध नव्हता. त्यामुळे शिक्षण या पर्यायाकडे त्यांनी फार गांभीर्याने पाहिले. परिणामतः प्रगतीचे द्वार त्यांच्यासाठी पूर्णतः खुले झाले.

बौद्धांनी शिक्षण घेतल्यामुळे त्यांच्यात आधुनिक, विज्ञानवादी दृष्टिकोन जागा झाला. ममायाच्या जागाफ काबीज करण्यात काही प्रमाणात ते यशस्वी झाले. सामाजिक, आर्थिक, राजकीय, सांस्कृतिक सजगता त्यांच्यात निर्माण झाली. परंपरागत दृष्टीकोन टाकून न दिल्यामुळे आणि शिक्षणाला प्राधान्य न दिल्यामुळे इतर जाती मात्र मागास राहिल्या. असे असतांना इतर जाती आरक्षण लाभांपासून वंचित राहिल्या तर यामध्ये बौद्धांचा काय दोष आहे? महाराष्ट्राव्यतिरिक्त इतरही राज्यात ज्या जातींनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना आपले प्रेरणापुरुष मानले, बाबासाहेबांनी दाखविलेला मार्ग प्रामाणिकपणे अनुसरला; त्यांची प्रगती झाली आणि ज्या जातींनी बाबासाहेबांच्या उपदेशाकडे दुर्लक्ष केले आणि परिवर्तनाच्या पातळीवर उदासीन राहिल्यात, त्यांचा मात्र विकास झाला नाही. कर्नाटकात माला ही शिक्षणात अग्रेसर असलेली आंबेडकरवादी जात आहे; याउलट मादिगा जात आहे. लक्षात घेण्यासारखी गोष्ट अशी की, याच मादिगा जातसमूहाला उद्देशून पंतप्रधानांनी जाहीर सभेत उपवर्गीकरणाचे आश्वासन दिले होते. तामिळनाडूत परैया ही आंबेडकरवादी जात आहे; त्याउलट देवेंद्र आणि अरुंदी जाती येतात. उत्तरप्रदेशमध्ये जाटव आणि चर्मकार या आंबेडकरवादी जाती आहेत; तर वाल्मिकी, चुरा, धोबी या जाती आंबेडकरवादापासून दूर आहेत. पंजाबमध्ये चमार आणि त्यातही रामदासी चमार ही जात आंबेडकरवादी आहे. मान्यवर कांशीरामजी याच रामदासी चमार जातीमध्ये मोडणारे आहेत; याउलट वाल्मिकी, मेहरा, मेहतर जाती आंबेडकरवादापासून दूर आहेत. अभ्यासांती असे चित्र बऱ्याच राज्यांमध्ये पाहायला मिळू शकेल. अर्थातब ज्या जातीने आंबेडकरवाद मनापासून स्वीकारला, बदलत्या काळाची स्पंदने जाणिपूर्वक टिपली आणि परिवर्तनाच्या, सुधारणेच्या प्रक्रियेत जाणीवपूर्वक सामील झाले ते समोर गेले आणि ज्यांच्या कानाने आंबेडकरवाद ऐकला नाही, परिवर्तनसन्मुख झाले नाही; ते मात्र मागास राहिले. परिवर्तनविरोधी प्रक्रियेत सामील होण्यातच त्यांनी धन्यता मानली.

ज्या जातींना पुरेशा प्रमाणात नोकऱ्या मिळाल्या नाही, राज्याच्या धोरणांपासून व संसाधनापासून मोठ्या प्रमाणात वंचित राहिल्या आणि शासन-प्रशासनातील ज्यांचा वाटा नगण्य राहिला अशा जातींनी मागील काही वर्षांपासून शासन दरबारी आपल्या मागासलेपणाची कैफियत ऐकवली. मागास राहिलेल्या जातींनी अनेक राज्यात सरकारला निवेदने दिलीत. त्यामुळे आज उपवर्गीकरणाला जी चालना मिळाली आहे, त्याची पाळेमुळे भूतकाळात दडलेली आहेत. गेल्या काही दशकांपासून वर्गीकरणाची ही चळवळ अनेक राज्यात सुरूच होती. त्याची दखलही अनेक राज्यांनी घेतली. त्यामुळेच पंजाब सरकारचा ब्रजबाण आयोग (१९६६) आंध्रप्रदेश सरकारचा रामचंद्र राजू आयोग (२०००) महाराष्ट्र सरकारचा क्रांतिवीर लहुजी साळवे आयोग (२००३) कर्नाटकातील सदाशिव आयोग (२००५) नेमला गेला. या आयोगांनी त्या त्या राज्यातील अनेक मागास जातींचा अभ्यास केला. या सर्व आयोगांचे अहवाल काय सुचवतात? तर काही दलित जातींनाच आरक्षणाचा लाभ झाला आहे. त्यामुळे त्यांनी प्रगती केली. परंतू काही दलित जाती मात्र मूलभूत सुविधांपासूनही दूर आहेत. आपल्या जिवंत अस्तित्वासाठी त्या अजूनही झगडत आहेत. या जाती शिक्षण, नोकरीपासून वंचित आहेत. राज्याच्या कल्याणकारी योजनांचाही त्यांना फायदा घेता आला नाही. राज्यातील अशा अनेक आयोगांनी केलेल्या सूचनांमुळेच उपवर्गीकरणाची कल्पना पुढे आली. परंतू खेद या गोष्टीचा आहे की, उपवर्गीकरणाचे धोरण राबवताना सरकारने ज्या गोष्टी आवर्जून लक्षात घ्यायला पाहिजे, त्याकडे हेतुपुरस्सर दुर्लक्ष केले आणि सोयीच्या गोष्टी मात्र मुद्दामहून स्वीकारल्या.

तेलंगणा, आंध्रप्रदेश, पंजाब या राज्यांप्रमाणेच महाराष्ट्रातही उपवर्गीकरणाच्या मागणीचा जोर वाढल्यामुळेच न्यायमूर्ती बदर समिती महाराष्ट्र सरकारने नेमली. न्यायमूर्ती बदर यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या एक सदस्यीय समितीने १६ मार्च २०२६ रोजी शासनाला आपला अहवाल सादर केला. १० एप्रिल २०२६ रोजी मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन करण्यात आली. त्यानंतर शासन निर्णयाद्वारे जनतेकडून संबंधित अहवालावर ३० एप्रिल २०२६ पर्यंत आक्षेप, मते आणि निवेदने मागविण्याची प्रक्रिया सुरू झाली. परंतू प्रश्न हा आहे की, प्रस्तूत अहवाल सार्वजनिक केला नसतांना जनतेने कुठल्या आधारावर आपले आक्षेप किंवा मते नोंदवायची? अहवालात नेमके काय दडले आहे हे माहित नसेल तर नोंदवलेल्या आक्षेपाला किंवा मतांना अर्थ तरी उरणार आहे का? म्हणजे विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम माहित नसताना प्रश्नपत्रिका सोडवायला द्यायची, असाच हा उफराटा प्रकार झाला. त्यामुळे ही प्रक्रिया पारदर्शक आहे हे कुठल्या आधारावर म्हणायचे? जर सरकारचा हेतू शुद्ध असता तर निश्चितच हा अहवाल सार्वजनिक केला गेला असता. व्यापक स्तरावर चर्चा घडवून आणली गेली असती. परंतू वृत्तीतच खोटेपणा असेल तर अहवाल सार्वजनिक कसा होईल? दुसरे असे की, मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली जी तीन वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकाऱ्यांची समिती तयार केली गेली आहे, त्या प्रशासकीय अधिकाऱ्यांचा दर्जा, अभिरुचीही तपासणे आवश्यक आहे. कारण अशा जबाबदार समितीमध्ये तज्ज्ञ आणि पंडित अधिकाऱ्यांचीच नियुक्ती होणे आवश्यक आहे. अनुसूचित जातीचे उपवर्गीकरण करायचे असेल तर समितीत अनुसूचित जातीचा प्रतिनिधी नसावा का? त्यामुळे ही समिती केवळ नावापुरती तयार केली गेली असल्याचाच अधिक वास येतो. अहवालावर आक्षेप आणि सुनावणीसाठी सुरुवातीला केवळ दोन दिवसांचा कालावधी देणे म्हणजे सरकारला लवकरात लवकर हा अहवाल गुंडाळायचा आहे. त्याची अंमलबजावणी करण्याची सरकारला घाई झाली आहे. अधिक वेळ दिला तर अहवालाची मूलभूत चिकित्सा होईल. चांगल्या-वाईटावर चर्चा होईल. असे झाले तर आपले काळेबोरे जनतेच्या लक्षात येईल ही भीती सरकारला आहे आणि हेच सरकारला टाळायचे आहे.

उपवर्गीकरण करण्यामागे सरकारचा हेतू स्पष्ट आहे की, जाती-जातींमध्ये स्पर्धा निर्माण करायची. जाती-जातींमध्ये गैरसमज निर्माण करायचे. असे झाले तर असंतोष निर्माण होणार हे सरकारला चांगले माहीत आहे. त्यामुळे आपली राजकीय पोळी शेकण्यासाठी एका बाजूला आंबेडकरवाद मानणाऱ्या जातींना हेतुपुरस्सर बाजूला करायचे आणि इतर जातींना प्राधान्यक्रम द्यायचा. त्यामुळे राजकारणही चांगल्या पद्धतीने केले जाईल आणि परंपरांचा बाजारही चांगल्या पद्धतीने सजवता येईल हा दुहेरी हेतू यामागे आहे. त्यामुळे हा अहवाल सामाजिक दरी अधिक रुंद करणारा, अनुसूचित जातींमध्येच कलहाची बीजे टाकणारा आणि सामाजिक न्यायाच्या नावाखाली नव्या प्रकारची विषमता निर्माण करणारा आहे असे खेदाने म्हणावे लागते.

केवळ जातीचा एकसंधपणा गृहीत धरून वर्गीकरण केले जात असेल तर ते चुकीचे आहे. केवळ आर्थिक निकषांवर विभागणी केली जात असेल तर ते चुकीचे आहे. अनेक जातींमध्ये राहिलेले मागासलेपण दूर करणारी केवळ उपवर्गीकरण ही एकमेव मात्रा आहे असे मानले जात असेल तर ते चुकीचे आहे. मागासलेपणाच्या मोजमापाचे निकष निश्चित झालेले नसतांना उपवर्गीकरण लागू करण्याची घाई होत असेल तर ते चुकीचे आहे. खरे तर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी संविधानामध्ये अनुसूचित जातींना कुठलीही एक जात न मानता जातीचा समूह मानले आहे. यामागे बाबासाहेबांची दूरदृष्टी उभी आहे. असे असतांना जर उपवर्गीकरण लादले जात असेल तर काही जातींच्या लोकांवर ते सरसकट अन्याय करणारे ठरेल. जातीव्यवस्थेचे निर्मूलन करण्याऐवजी जाती व्यवस्था बळकट करणारी ती अनिती ठरेल. समतेच्या तत्वालाच निकालात काढणारी ती विचित्र योजना असेल.

सर्वोच्च न्यायालयाने उपवर्गीकरण अनिवार्य केलेले नाही. प्रथमतः अनुसूचित जाती या घटकांतर्गत येणाऱ्या विविध जातींचा कसून अभ्यास करावा. वेगवेगळ्या क्षेत्रातील तज्ज्ञांची मते लक्षात घ्यावी. जनतेच्या भावनाही समजून घ्याव्यात. आवश्यक वाटले तरच उपवर्गीकरण करावे, हा हेतू सर्वोच्च न्यायालयाचा आहे. परंतू लगेच उपवर्गीकरणासाठी समितीची घोषणा करणे आणि उपवर्गीकरणाचा अहवाल लवकरात लवकर प्रत्यक्षात लागू करण्याची जी सरकारला लगीनघाई झाली आहे, त्यामागे सरकारचा हेतू हा प्रामाणिक नाही हेच यातून निष्पन्न होते. सरकारचे अपरिपक्वपणाचे हे श्रेष्ठ लक्षण आहे असेच त्यामुळे म्हणता येईल.

आरक्षण हा लाभ असेल आणि आरक्षणाचा लाभ काही जातींनाच मिळाला आहे असे सर्वोच्च न्यायालय किंवा सरकार म्हणत असेल तर सत्ता हा मुद्दा सरकारी लाभच आहे. हा लाभ कुणाला अधिक प्रमाणात मिळाला आहे याचेही खरे तर उपवर्गीकरण व्हायला हवे. कुठल्या जातीचे साखर कारखाने आहेत, कुठल्या जातीच्या अखत्यारीत सहकारी बँका, विविध कारखाने, दूध संघ, सूतगिरण्या, शिक्षणसंस्था आहेत याचेही वर्गीकरण व्हायला पाहिजे. कुठल्या जातीकडे शेकडो एकर शेतजमीन आणि भूखंड आहेत, कुठल्या जातीकडे देशाच्या विविध बँकांमध्ये तथा परदेशी बँकांमध्ये भरमसाठ पैसे साठवले आहेत, कुणाच्या ताब्यात मोठमोठ्या इमारती आहेत याचेही एकदाचे उपवर्गीकरण व्हायला हवे. भारतीय संविधानातील तत्त्वांचा जर आपण विचार करीतच असू तर कोणाच्या घरात अधिक सत्तालाभ झाला आहे, आमदार खासदार, मंत्रीपदं कोणाच्या घरात अधिक गेली आहेत त्याचाही विचार व्हावा. ५०% जागांचा सर्व स्तरावर गेल्या अनेक वर्षांपासून जे लाभ घेत आहेत त्याचाही विचार व्हावा. कारण शेवटी आरक्षणाच्या लाभाचा आणि समानतेच्या तत्त्वाचा आपण विचार करीत असूच तर या अंगानेही विचार करणे संयुक्तिक ठरेल.

देशातील सार्वजनिक क्षेत्रे आरक्षणापासून मुक्त ठेवली गेली आहेत. सर्वोच्च न्यायालय, उच्च न्यायपालिका, भारताचे लष्कर, भारत सरकारचे राजदूत, भारत सरकारच्या अग्रणी संस्था, विद्यापीठांचे कुलगुरू अशा अनेक क्षेत्रांमध्ये विशिष्ट जातींचीच मक्तेदारी आहे. तिथे कुठल्याही प्रकारचे आरक्षण नसल्यामुळे अनुसूचित जाती-जमातींच्या लोकांचा तथा मागासवर्गीयांचा शिरकाव होणे कठीण आहे. मग अशा ठिकाणी समानतेची तत्वे का लागू होत नाहीत?अशा ठिकाणी वर्गीकरण किंवा उपवर्गीकरणाचा मुद्दा का उपस्थित होत नाही? उच्च कोटीची बुद्धिमत्ता असेल आणि जात कनिष्ठ असेल तर ही विशिष्ट दर्जाची पदे मिळणार नाही; पण जात उच्च दर्जाची(?) असेल आणि सुमार बुद्धिमत्ता असेल तर ऐकायला वाईट वाटत असले तरी बऱ्याचदा ही मानाची पदे मिळतात हे आजचे कठोर वास्तव नाकारून कसे चालेल ?

सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपवर्गीकरणाच्या निकालपत्रात एक मुद्दा आहे. तो असा की, सामाजिक मागासलेपण अनुसूचित जातीच्या शैक्षणिक मागासलेपणाचे कारण आहे. आता हे सामाजिक मागासलेपण कसे तपासायचे? भारतीय समाजव्यवस्था अनेक जातीधर्मांनी युक्त आहे. या समाजव्यवस्थेत चातुर्वर्ण्यव्यवस्था अजूनही आपली पाळेमुळे घट्टपणे रोवून आहे. प्रश्न असा आहे की, ज्या जातींना अजूनही सामाजिक अप्रतिष्ठ सोसावी लागते, जातीच्या नावाखाली हत्याकांड घडवली जातात आणि अनंत अपमानांना सामोरे जावे लागते, अशा जातींना आपण कुठल्या उपवर्गीकरणात बसविणार आहोत? या देशात दर दिवशी दलितांवर सरासरी २७ जातीय अत्याचार होतात. आठवड्यात १३ दलितांचे खून आणि दर दिवशी ३ दलित स्त्रियांवर बलात्कार होतात. २०१४ ते २०२२ या काळात अनुसूचित जातींवर अस्पृश्यतेसंबंधी ४,०९,५११ अन्याय-अत्याचाराची प्रकरणे नोंदवली गेली आहेत.

हे या देशातील गंभीर प्रश्न नाहीत का? कुठल्या जातींवर अनन्वित अन्याय-अत्याचार झाले आहेत, त्याच्या नोंदी देशातील अनेक पोलीस स्टेशनमध्ये आपल्याला सापडतील. या संदर्भातही सर्वोच्च न्यायालयाने एक आयोग नेमावा आणि ज्यांच्या खात्यावर अधिक प्रमाणात छळ नोंदवला गेला आहे, विविध पातळ्यांवर जातीय अत्याचार झाले आहेत, त्यांची स्वतंत्र प्रवर्ग तयार करून त्यांनाही वेगळे आरक्षण द्यावे अशी कोणी मागणी केली तर त्यात अजिबात अतिशयोक्ती मानण्याचे कारण नाही.

केंद्राने आणि राज्याने अनुसूचित जातीला असणाऱ्या आरक्षण धोरणाचे तरी काय केले याचा एकदा विचार व्हायला हवा! केंद्रीय पातळीवरील नोकऱ्यांमध्ये १५ टक्के आणि महाराष्ट्रात सरकारी-निमसरकारी नोकऱ्यांमध्ये १३ टक्के आरक्षण आहे. सरकारचे कुठलेही कार्यालय, कुठलीही संस्था घ्या, तिथे अनुसूचित जातीतील नोकऱ्यांचा अनुशेष शिल्लक आहे हेच चित्र आपल्याला दिसेल. हा अनुशेष सरकार भरत नाही कारण त्यामागेही सरकारचे नियोजित षडयंत्र आहे. खाजगीकरण ,उदारीकरण आणि जागतिकीकरणामुळे अनुसूचित जातीतील नोकऱ्या कमी झालेल्या आहेतच; शिवाय केंद्राने, राज्य सरकारने अनेक सरकारी संस्था खाजगी तत्त्वावर देणे सुरू केले आहे. निमशासकीय स्तरावर आरक्षण भरायचेच नाही असा सरकारने निर्धार केल्यामुळे राष्ट्राला बलशाली करणाऱ्या संस्था मोडकळीस आल्या आहेत. अशा स्थितीत भारतीय राज्यघटनेने अनुसूचित जातींना दिलेल्या आरक्षणाची सरकार कशी दखल घेणार आहे?

महाराष्ट्र शासनाचे दाखवायचे दात वेगळे आणि खायचे दात वेगळे आहेत. कृती आणि उक्ती यामध्ये खूप फरक आहे. अनुसूचित जातीच्या घटकांमधील काही जातींचे उन्नयन व्हावे यासाठी अण्णाभाऊ साठे महामंडळासारखी काही अन्य महामंडळे सरकारने स्थापन केली आहेत. परंतू अर्थसंकल्पीय धोरणात या महामंडळांना दिला गेलेला निधी खर्चच केला जात नाही. अशा स्थितीत एखादी मागासलेली जात बळकट कशी होईल? मुद्दा प्रबळ इच्छाशक्तीचा आणि प्रामाणिकतेचा आहे! जर व्यवहारातच खोट असेल तर कायदावर धोरणे आखण्यात काहीही अर्थ नसतो.

बौद्ध जाती व्यतिरिक्त इतर जातीतील लोकांचाही उद्धार झाला पाहिजे. तेही आपले बांधवच आहेत. त्यामुळे अनुसूचित जातींचे उपवर्गीकरण करतांना राज्य सरकारने लाभार्थ्यांचा एक गट तयार करावा आणि जे लाभापासून अजूनही वंचित आहेत अशांचा दुसरा गट तयार करावा. अर्थातब हे गट जातनिरपेक्ष असतील. असे गट तयार केल्यानंतर जे लाभापासून वंचित आहेत अशांना महाराष्ट्रातील १३ टक्के व केंद्रातील १५ टक्के वगळून त्यांना स्वतंत्र आरक्षण द्यावे. म्हणजे मग ते आरक्षणाचा नीटपणे उपभोग घेऊ शकतील आणि सामाजिक न्याय ही संकल्पनाही प्रत्यक्ष उतरण्यास मदत होईल. न्यायमूर्ती बदर समितीचा अहवाल सार्वजनिक करावा आणि आक्षेप, मते किंवा निवेदने देण्याची प्रक्रिया अधिक सुलभ नि सर्वसमावेशक व्हावी यासाठी ही ई-मेल पुरती मर्यादित न ठेवता अनेक स्तरांवर व्यापक प्रमाणात चर्चा घडवून आणावी. उपवर्गीकरण करताना डेटा उपलब्ध नसेल तर ते कसे होईल? त्यामुळे सर्वप्रथम पारदर्शक पद्धतीने डेटा आधारित धोरण आखणे आवश्यक आहे. म्हणजे कोणत्या जाती सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिकदृष्ट्या मागास आहेत याची नीटपणे पडताळणी करता येऊ शकेल. या समितीत विविध क्षेत्रातील तज्ज्ञ, जाणकारांचा समावेश करावा. अनुसूचित जातीचे उपवर्गीकरण करीत असतांना जातीय जनगणनाही शक्य तितक्या लवकर व्हावी! यामुळे कोण मागासलेले आणि कोण पुढारलेले, कोण प्रगत आणि कोण अप्रगत, कोण श्रीमंत आणि कोण गरिब, कुणाचा वाटा लोकसंख्येच्या तुलनेत जास्त आणि कुणाचा वाटा लोकसंख्येच्या तुलनेत कमी हेही या निमित्ताने समजून येईल.

शेवटी कुठलेही धोरण राबवितांना सर्व जातीच्या कल्याणाचा विचार होणे अभिप्रेत आहे. जाती-जातीत कलह निर्माण करून केवळ राजकीय संधीचा विचार होत असेल तर ती बाब राज्यासाठी, राष्ट्रासाठी घातक ठरणारी असते हे लक्षात घ्यावे. आरक्षण हा दारिद्र्य निर्मूलनाचा कार्यक्रम नाही; तर समाजात सामाजिक विषमतेमुळे जी खोल दरी निर्माण झाली आहे ती मिटवून शासन-प्रशासनात समान प्रतिनिधित्व देणे हा आरक्षणाचा हेतू आहे हा विचार कधीही दृष्टीआड होता कामा नये.

उपवर्गीकरण करताना सामाजिक न्याय, समतेची तत्वे आणि बाबासाहेबांच्या विचारांचे खरे सत्व जाणून घेतले तर उपवर्गीकरण अनुसूचित जातींना विभाजित करणारे न ठरता बदलत्या काळात अधिक समताधिष्ठित आणि सक्षम बनविणारे ठरू शकेल हे मात्र नक्की!

- डॉ. अनमोल शेंडे

भ्रमणभाष: ९४०४१२०४०९

जिल्हा परिषदेतील लिपीक संवर्गाला अंगणवाडी पर्यवेक्षिका, आरोग्य सेवक व पशुधन पर्यवेक्षक पदोन्नतीसाठी संधी देण्याची मागणी

गोंदिया:- महाराष्ट्र राज्य जिल्हा परिषद लिपिकवर्गीय कर्मचारी संघटना, नोंदणी क्र. ६१५ यांनी ग्रामविकास विभागाकडे निवेदन सादर करून जिल्हा परिषदेतील कनिष्ठ सहाय्यक व वरिष्ठ सहाय्यक संवर्गातील पात्र कर्मचाऱ्यांना अंगणवाडी पर्यवेक्षिका, आरोग्य सेवक (पुरुष) व पशुधन पर्यवेक्षक पदांवर पदोन्नतीची संधी उपलब्ध करून देण्याची मागणी केली आहे.

संघटनेने सादर केलेल्या निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे की, अंगणवाडी पर्यवेक्षिका पदाच्या २५ टक्के जागा पदोन्नतीने भरण्याची तरतूद असली तरी जिल्हा परिषदेत अनेक कर्मचारी १५ ते २० वर्षांपेक्षा अधिक काळ सेवा बजावत असूनही त्यांना या पदासाठी पात्र ठरण्याची संधी मिळत नाही. त्यामुळे अनुभवी व सेवाज्येष्ठ कर्मचाऱ्यांवर अन्याय होत आहे.

तसेच आरोग्य सेवक (पुरुष) व पशुधन पर्यवेक्षक पदांसाठी पूर्वी लिपिक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीची संधी उपलब्ध होती. मात्र नियमांमध्ये झालेल्या बदलांमुळे शैक्षणिक व तांत्रिक पात्रता धारण करूनही अनेक कनिष्ठ व वरिष्ठ सहाय्यक कर्मचारी पदोन्नतीपासून वंचित राहत आहेत.

संघटनेने शासनाकडे मागणी केली आहे की, अंगणवाडी पर्यवेक्षिका, आरोग्य सेवक, पशुधन पर्यवेक्षक तसेच तत्सम गट-क पदांवरील पदोन्नतीच्या जागांमध्ये कनिष्ठ सहाय्यक व वरिष्ठ सहाय्यक संवर्गातील आवश्यक शैक्षणिक पात्रता व सेवाज्येष्ठता पूर्ण करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना पात्र मानण्यात यावे. यामुळे कर्मचाऱ्यांच्या अनुभवाचा योग्य उपयोग होईल, सेवाज्येष्ठतेचा सन्मान राखला जाईल आणि पदोन्नतीच्या संधींमध्ये समानता निर्माण होईल.

संघटनेचे म्हणणे आहे की, या निर्णयामुळे लिपिक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांमध्ये निर्माण झालेली नाराजी दूर होऊन प्रशासनाला अधिक अनुभवी व सक्षम मनुष्यबळ उपलब्ध होईल. त्यामुळे शासनाने या मागणीचा सकारात्मक विचार करून तातडीने आवश्यक कार्यवाही करावी, अशी मागणी संघटनेने केली आहे.

स्वामीत्व, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे यांनी बेरार टाईम्स हे साप्ताहिक वृत्तपत्र अंगणाल पारधी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, स्नेह नगर, तकिया वॉर्ड, भंडारा ता.जि.भंडारा येथे मुद्रीत करुन डोलारे एजन्सीसमोरील रस्ता,शिवनगर गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे, प्रभ्रमणध्वनी क्र. ९४२३११२४३१ (पी.आर.बी. कायद्यानुसार जबाबदारी संपादकावर राहील) प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायक्षेत्र)

आंबेतलाव आगीत सर्वस्व जळाले; भाजयुमोने धाव घेत पीडित कुटुंबाला दिला मदतीचा हात

गोरेगाव:- तालुक्यातील मौजा आंबेतलाव येथे रविवार (दि. २१ जून) रात्री ११ वाजता अचानक लागलेल्या आगीमुळे एका कुटुंबावर मोठे संकट कोसळले.विद्युत शॉर्टसर्किटमुळे लागलेल्या आगीत घरातील जीवनावश्यक साहित्य, धान्य, कपडे तसेच विविध घरगुती वस्तूंचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाल्याने संबंधित कुटुंब आर्थिक व मानसिक अडचणीत सापडले आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, खेमराज पारधी यांच्या निवासस्थानी रविवारला रात्रि सुमारे ११ वाजताच्या सुमारास अचानक शॉर्टसर्किट झाले. काही क्षणातच घराला आग लागून आगीने रौद्ररूप धारण केले. कुटुंबीयांनी आणि ग्रामस्थांनी आगीवर नियंत्रण मिळविण्यासाठी प्रयत्न केले. मात्र, तोपर्यंत घरातील मोठ्या प्रमाणातील साहित्य जळून खाक झाले होते.

घटनेची माहिती परिसरात पसरताच ग्रामस्थांमध्ये हळहळ व्यक्त करण्यात आली. या दुर्घटनेची माहिती मिळताच भारतीय जनता पार्टी युवा मोर्चाचे पदाधिकारी तात्काळ घटनास्थळी दाखल झाले. त्यांनी पीडित कुटुंबाची भेट घेऊन नुकसानीची पाहणी केली तसेच त्यांना धीर देत मदतीचा हात पुढे केला.

भाजपा युवा मोर्चाचे जिल्हातील सक्रिय नेतृत्व म्हणून ओळखले जाणारे अध्यक्ष रोहित अग्रवाल यांच्या मार्गदर्शनाखाली युवा मोर्चाच्या शिष्टमंडळाने पीडित कुटुंबाला तातडीची आर्थिक मदत म्हणून १० हजार रुपयांची रक्कम सुपूर्द केली. संकटाच्या काळात समाजाप्रती असलेली बांधिलकी जपत युवा मोर्चाने दाखविलेल्या या संवेदनशीलतेचे परिसरात कौतुक होत आहे.

निरोगी जीवन जगण्यासाठी योगाचे महत्व अनन्यसाधारण: जिल्हाधिकारी डॉ.मंगेश गोंदावले

गोंदिया: –: योग ही भारताने जगाला दिलेली अमूल्य देणगी आहे. निरोगी, संतुलित आणि आनंदी जीवन जगण्यासाठी मानवी जीवनात योगाचे महत्व अनन्यसाधारण आहे, असे प्रतिपादन जिल्हाधिकारी डॉ. मंगेश गोंदावले यांनी केले.

आज इंदिरा गांधी स्टेडियम येथे १२ वा ङ्गआंतरराष्ट्रीय योग दिनङ्ग कार्यक्रम मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला, त्यावेळी आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते. नगराध्यक्ष सचिन शेंडे, अपर पोलीस अधीक्षक अभय डोंगरे, नगरपरिषदचे मुख्याधिकारी संदिप बोरकर, धावपटू मुन्नालाल यादव यांची यावेळी प्रामुख्याने उपस्थिती होती.

जिल्हाधिकारी श्री. गोंदावले म्हणाले, गोंदिया जिल्ह्याला सुंदर, स्वच्छ व हिरवेगार करण्यासाठी जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात वृक्षलागवड करण्यात येणार आहे. स्वच्छता मोहिम राबविण्यात येणार असून नशामुक्ती, योगसाधना व अशाप्रकारचे इतर उपक्रम राबविण्यात येणार आहेत. सदर उपक्रम यशस्वीपणे राबविण्यासाठी जिल्ह्यातील नागरिकांनी आपले योगदान द्यावे असे आवाहन त्यांनी केले. योगाचे नियमित आचरण करुन सर्वांनी निरोगी आणि संतुलित जीवनशैली अंगीकारावी असा संदेश त्यांनी यावेळी दिला.

यावर्षीच्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची संकल्पना ङ्गनिरोगी वृद्धत्वासाठी योग (धेसर षी कशरश्रींहू असशळपस)ङ्ग अशी असून शारीरिक, मानसिक आणि सामाजिक आरोग्य संवर्धनासाठी योगाचे महत्व अधोरेखित करण्यात येत आहे. नियमित योगाभ्यासामुळे तणाव नियंत्रण, रोगप्रतिकारक शक्ती वाढ, मानसिक स्थैर्य, एकाग्रता आणि जीवनशैलीजन्य

आजारांपासून संरक्षण मिळण्यास मदत होते. आधुनिक धकाधकीच्या जीवनात योगाचे महत्व अनन्यसाधारण आहे, असे त्यांनी सांगितले.

यावेळी डॉ.नागेश गौतम यांनी शिथिलीकरणामध्ये ग्रीवा चालन, कटी चालन, स्कंद संचलन, घुटना संचलन तसेच योगासनामध्ये ताडासन, वृक्षासन, अर्ध चक्रासन, पादहस्तासन, त्रिकोणासन, दंडासन, भद्रासन, वज्रासन, अर्ध उष्ट्रासन, शशांकासन, वक्रासन, उत्तान मंडुकासन, मक्रासन, भुजंगासन, शलभासन, सेतु बंदासन, उत्तान पादासन, अर्ध हलासन, पवन मुक्तासन, शवासन त्याचप्रमाणे प्राणायाममध्ये कपाल भाती, शितली, अनुलोम विलोम, भ्रामरी, ध्यान (प्रणव) आदी योग प्रात्यक्षिके उपस्थितांकडून करवून घेतले.

या कार्यक्रमामध्ये नगर योग उत्सव समिती गोंदिया, अखिल विश्व गायत्री परिवार, आरोग्य भारती, आर्ट ऑफ लिविंग, प्रजापिता ब्रम्हाकुमारी, ईश्वरीय विश्वविद्यालय, दिव्य योग फाउंडेशन, पतंजली योग समिती, रामकृष्ण सत्संग मंडळ, श्री रामचंद्र मिशन हार्टफुलनेस इन्स्टीट्युट, योग मित्र मंडळ व बलवान योग आदी योग शाखांचा यामध्ये समावेश होता. याप्रसंगी गोंदिया जिल्ह्याला नशामुक्त करण्याचा दृढ निश्चय करण्यासाठी ङ्गनशामुक्त भारत प्रतिज्ञाङ्ग सामुहिकरित्या घेण्यात आली. यावेळी नशामुक्त भारतासाठी स्वाक्षरी मोहीम राबविण्यात आली.

कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन डॉ. नागेश गौतम यांनी केले, तर उपस्थितांचे आभार डॉ. प्रशांत कटरे यांनी मानले. कार्यक्रमास नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

वन विभागात भ्रष्टाचाराचे ‘फेन्सिंग’ ; १२ लाखांचा निधी गेला कुठे?

नवेगावबांध:– वन्यजीव संरक्षणाच्या नावाखाली शासकीय निधीची कशी विल्हेवाट लावली जाते, याचा एक धक्कादायक प्रकार नवेगावबांध वनपरिक्षेत्रात समोर आला आहे. येथील चिंगी बीटमध्ये वन्यजीवांच्या सुरक्षेसाठी तब्बल १२ लाख ४ हजार ७४४ रुपये खर्च करून उभारण्यात आलेले फेन्सिंग (कुंपण) अवघ्या दोन वर्षांतच पूर्णपणे गंजून निकामी होऊ लागले आहे. त्यामुळे या संपूर्ण कामाभोवती आता संशयाचे गडद ढग दाटले असून, वन विभागात प्रचंड खळबळ उडाली आहे. या कामाच्या नावावर थेट शासनालाच गंडविण्यात आले का? असा प्रश्न आता उपस्थित केला जात आहे. या कामातून जवळपास १२ लाखाचा खेळ करण्यात आल्याची चर्चा रंगल्याने वनविभाग कटघरात उभा झाला आहे.

वन्यजीवांच्या सुरक्षेसाठी शासकीय तिजोरीतून लाखो रुपये खर्च होत असताना, डोळ्यांदेखत निकृष्ट साहित्याचा वापर झाला आणितो कोणाच्याही निदर्शनास आला नाही,

यावर नागरिक तीव्र आश्चर्य व्यक्त करीत आहेत. नवेगावबांध वनपरिक्षेत्रातील चिंगी बीटमधील १२,०४,७४४ ख चाच्या बेझिनल–२००० फेन्सिंग कामाभोवती संशयाचे गडद ढग दाटले आहेत. उपलब्ध अंतिम बिलात १५०० मीटर लांबीचे आणि १.८० मीटर उंचीचे बेझिनल–२००० प्रकारचे फिक्स नॉट फेन्सिंग उभारल्याचा

उपवनसंरक्षकाची चौकशी होणार का?

वन्यजीव संरक्षणाच्या नावाखाली लाखो रुपयांचा निधी खर्च करण्यात आला, पण अवघ्या दोन वर्षांतच संपूर्ण कुंपण गंजून निकामी होऊ लागल्याने कामाच्या नावावर कंत्राटदार व अधिकाऱ्यांनी खिसे गरम केल्याचे अधिक दिसून येत आहे. या प्रकरणात वरिष्ठांची भुमिकाही संशयास्पद असल्याने आता थेट उपवनसंरक्षकांची चौकशी होणार का, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे. जाळीचे नमुने तात्काळ प्रयोगशाळेत तपासणीसाठी पाठवून त्यातील गॅल्वनायझेशन, वायरची जाडी आणि गुणवत्ता तपासावी, अशी मागणी होत आहे. तसेच या कामाची खरेदी बिले, स्टॉक नोंदी, गुणवत्ता प्रमाणपत्रे, मोजमाप पुस्तिका आणि अंतिम देयकांची सखोल चौकशी करण्याची मागणी होत आहे. स्वतंत्र चौकशी झाल्यास या लाखो रुपयांच्या खर्चामागील खरे सत्य बाहेर येईल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

उल्लेख आहे. मात्र प्रत्यक्षात जाळीची अवस्था पाहता मबेझिनल जाळीफ्च्या नावाखाली सामान्य जाळी लावण्यात आल्याचे दिसून येत आहे. बेझिनल–२००० जाळी ही दीर्घकाळ टिकणारी आणि गंजरोधक म्हणून ओळखली जाते. परंतु चिंगी कक्षातील कुंपण अवघ्या दोन वर्षांत गंजल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे बिलात नमूद केलेले साहित्य आणि प्रत्यक्ष वापरलेले साहित्य एकच होते का, याबाबत शंका निर्माण झाली आहे. उपलब्ध कागदपत्रांनुसार कामात ३०२ एम. एस. अँगल पोस्ट, काँक्रीट ब्लॉक, गेट आणि बेझिनल–२००० जाळीचा वापर दाखविण्यात आला आहे. मात्र प्रत्यक्षात दिसणारी

परिस्थिती वेगळीच कथा सांगत असल्याचा आरोप नागरिकांनी केला आहे. या कामाची गुणवत्ता पाहून कामाच्या मंजुरीपासून ते काम पूर्ण होईपर्यंत अधिकाऱ्यांनी डोळ्यावर पट्टी बांधून बिले काढलीत का? अशी विचारणा केली जात आहे. सदर कामातून वनविभागाच्या अधिकाऱ्यांनी शासन निधीवर परस्पर डल्ला मारत १२ लाखाचा खेळ केल्याची खमंग चर्चा परिसरात रंगली आहे.

उपवर्गीकरण विरोधी विराट महामोर्चा : ३० जूनला मुंबईत शक्तिप्रदर्शन

मुंबई :– अनुसूचित जातींच्या आरक्षणातील उपवर्गीकरणाच्या प्रस्तावाविरोधात राज्यभरातून तीव्र प्रतिक्रिया उमटत असताना, ३० जून २०२६ रोजी मुंबई येथे भव्य आणि विराट महामोर्चाचे आयोजन करण्यात आले आहे. या महामोर्चाच्या पार्श्वभूमीवर आरक्षण उपवर्गीकरण विरोधी संघर्ष समितीच्या वतीने सोमवारी (२२ जून) मुंबई पत्रकार संघाच्या पत्रकार हॉलमध्ये पत्रकार परिषद घेण्यात आली. या परिषदेत विविध सामाजिक आणि राजकीय नेत्यांनी उपवर्गीकरणाच्या प्रस्तावाला तीव्र विरोध दर्शवत राज्यातील नागरिकांना महामोर्चात सहभागी होण्याचे आवाहन केले.या पत्रकार परिषदेला आनंदराज आंबेडकर, भीमराव आंबेडकर, माजी मंत्री राजकुमार बडोले, माजी मंत्री बबनराव घोलप, डॉ. माने यांच्यासह विविध संघटनांचे पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते उपस्थित होते.

पत्रकार परिषदेत बोलताना राजकुमार बडोले यांनी उपवर्गीकरणाच्या मुद्द्यावर गंभीर चिंता व्यक्त केली.राजकुमार बडोले म्हणाले की, अनुसूचित जाती समाजातील कोणत्याही घटकाकडून उपवर्गीकरणाची मागणी झालेली नसताना हा विषय पुढे आणण्याचा प्रयत्न सुरु आहे. समाजाकडून कोणतीही मागणी नसताना अशा प्रकारचा निर्णय घेण्याचा प्रयत्न केल्यास समाजात संभ्रम निर्माण होऊ शकतो. महाराष्ट्रातील अनुसूचित जाती समाजात ऐक्य कायम राहावे आणि सामाजिक सलोखा अबाधित राहावा यासाठी उपवर्गीकरणाचा प्रस्ताव राज्यात लागू होऊ नये, अशी भूमिका संघर्ष समितीने घेतल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.त्यांनी पुढे सांगितले की, आरक्षण हा सामाजिक न्यायाचा मूलभूत प्रश्न आहे. या विषयावर कोणताही निर्णय घेताना व्यापक सामाजिक चर्चा, वस्तुनिष्ठ माहिती, अभ्यास आणि सर्व घटकांमध्ये सहमती आवश्यक आहे. समाजातील विविध घटकांना विश्वासात न घेता घेतलेले निर्णय भविष्यात वाद निर्माण करू शकतात. त्यामुळे उपवर्गीकरणाचा मुद्दा अत्यंत संवेदनशील असून सरकारने घाईघाईने कोणतेही पाऊल उचलू नये, असे मत त्यांनी व्यक्त केले.३० जून रोजी आयोजित करण्यात आलेला उपवर्गीकरण विरोधी विराट महामोर्चा मेट्रो सिनेमा परिसरातून सुरू होणार आहे. हा परिसर बॉम्बे हॉस्पिटलजवळ तसेच मरीन लाईन्स रेल्वे स्थानकाच्या जवळ असल्याने राज्यभरातून येणाऱ्या नागरिकांसाठी सोयीस्कर ठरणार आहे. या महामोर्चात महाराष्ट्राच्या विविध जिल्ह्यांतून मोठ्या संख्येने नागरिक, सामाजिक संघटना, आंबेडकरी चळवळीतील कार्यकर्ते आणि विविध समाजघटक सहभागी होतील, असा विश्वास आयोजकांनी व्यक्त केला.परिषदेत उपस्थित असलेल्या वक्त्यांनीही उपवर्गीकरणाच्या मुद्द्यावर आपली मते मांडली. त्यांनी अनुसूचित जाती समाजामध्ये एकोपा टिकवून ठेवण्यासाठी सर्व घटकांनी एकत्र येण्याची गरज असल्याचे सांगितले. तसेच सामाजिक न्याय, समान संधी आणि संविधानिक मूल्यांचे संरक्षण करण्यासाठी लोकशाही मार्गाने आंदोलन करण्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात आला.

आरक्षण उपवर्गीकरण विरोधी संघर्ष समितीच्या वतीने राज्यातील सर्व सामाजिक संघटना, युवक, महिला, विद्यार्थी आणि नागरिकांना ३० जून रोजी मुंबईत होणाऱ्या विराट महामोर्चात सहभागी होण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. आगामी काळात हा विषय राज्याच्या राजकीय आणि सामाजिक पटलावर अधिक चर्चेचा विषय ठरण्याची शक्यता व्यक्त केली जात असून, या महामोर्चाकडे संपूर्ण महाराष्ट्राचे लक्ष लागले आहे.

महाराष्ट्रातील शाळांमध्ये गाजणार झाडीबोलीची कविता

लोककवी लोकराम शेंडे यांची “सरावन मईन्यात’ कविता चौथीच्या अभ्यासक्रमात

गोंदिया: – जिल्ह्याच्या साहित्य व सांस्कृतिक क्षेत्रासाठी अभिमानाची बाब जिल्ह्यातील प्रसिद्ध झाडीबोली कवी लोकराम शेंडे यांची ङ्गसरावन मईन्यातफ ही कविता राज्याच्या प्राथमिक शिक्षण विभागाच्या चौथीच्या मराठी विषयाच्या अभ्यासक्रमात समाविष्ट करण्यात आली आहे. त्यामुळे झाडीबोली भाषेला आणि विदर्भाच्या लोकसंस्कृतीला शालेय स्तरावर विशेष स्थान मिळाले आहे.

अनुक्रमणिका

भाग – १		
१.	हीच अमुची प्रार्थना (प्रार्थना) – समीर सामंत	१
•	माझा पतंग (चित्रकथा)	२
२.	सरावन मईन्यात (कविता) – लोकराम शेंडे	४
३.	कोतुकाची थाप – अच्युत पवाण लोहगावकर	६
४.	आमाच्यातील एकर्थकिया – महादीर जोंधळे	१४
५.	तिरंगा (कविता) – डॉ. प्रकाश गोसावी	२०
भाग – २		
६.	माझे गाव (चित्रवर्णन)	२४
७.	आनंदी–आनंद गडे! (कविता) – बालकवी	२६
८.	डोंगरदादा – श. त्रं. पाटील	३२
९.	माझ्या आठवणी	३७
१०.	फुलपाखरे (कविता) – मदन हेलेरी	४०
११.	मुकी फुले – साने गुरुजी	४३
भाग – ३		
१२.	आजोबांची अंगठी (चित्रकथा)	४८
१३.	माझे स्वप्न (कविता)	५२
१४.	आम्हाला जमेल (कविता)	५५
१५.	शहराची सहल	५८
१६.	‘तसेच’ वाचा सांगावे	६२
१७.	पृथ्वीस वाचवा (कविता)	६५
१८.	शत्रु करणार कोण? (कविता)	६७
१९.	आपण चांगले जगुया	६९
भाग – ४		
२०.	सत्यशील (चित्रवर्णन)	७२
२१.	जंगलात (कविता)	७४
२२.	आशा पडली स्वारी	७७
२३.	आपलं घर आणि शेजारी	८१
२४.	लहान अभ्यास (कविता)	८४
२५.	परीक्षा झाल्यावर	८६
२६.	अल्फाबेटी	८८
२७.	ज्ञानदीप – भारत, माझा महान देश	८९

ङ्गसरावन मईन्यातफ या कवितेत श्रावण महिन्याचे निसर्गसौंदर्य, ग्रामीण जीवनातील आनंद, पावसाळ्यातील वातावरण आणि लोकजीवनाचे चित्रण झाडीबोलीच्या सहज, सोप्या आणि गोड भाषेत करण्यात आले आहे. विद्यार्थ्यांना स्थानिक बोलीभाषेची ओळख व्हावी तसेच ग्रामीण संस्कृतीचे जतन व्हावे, या दृष्टीने या कवितेचा अभ्यासक्रमात समावेश महत्त्वाचा मानला जात आहे. सडक अर्जुनी तालुक्यातील म्हसवाणी या छोट्याशा गावचे सुपुत्र कवी, गझलकार,जेष्ठ साहित्यिक लोकरामजी शेंडे यांनी लिहीलेली ही कविता संपुर्ण महाराष्ट्रातील मराठी शाळांमध्ये शिकवली जाणार आहे. विशेष म्हणजे, म्हसवानी गावात अनेक कलावंताचा भरणा असून संगीत नाटक, दंडार, पारंपारिक बैठकी लावणी, खडी गंमत, गोंधळ, ड्रामा, तमाशा, झांजू, ददरीया नृत्य अशा अनेक लोककलांनी समृद्ध असे हे गाव आहे. लोकराम शेंडे यांनी बालपणी वयाच्या पाचव्या वर्षीच दंडार लोकनाट्यात पदार्पण केले सातव्या वर्षी बाल स्त्री कलावंत म्हणून बालनाट्य रंगभूमीवर पदार्पण. त्यानंतर त्यांच्या नाटकांचा अखंड प्रवास सुरू राहीला. एकच प्याला, कट्यार काळजात घुसली यासह अनेक सामाजिक, पौराणिक, ऐतिहासिक, धार्मिक नाटकात संगीत नट म्हणून त्यांनी अभिनय केले आहे. लहानपणापासूनच दंडार व मराठी नाटकांमध्ये काम करत त्यांनी साहित्य लेखनाचे काम सुरू ठेवले. त्यांच्या कार्याचा गौरव म्हणून झाडीबोली रत्न हा पुरस्कार देखील त्यांना देण्यात आलेला आहे.

क्रीडा विभागाच्या पुढाकारातून आंतरराष्ट्रीय योग दिन उत्साहात

गोंदिया : २१ जून रोजी बारावा आंतरराष्ट्रीय योग दिन गोंदिया येथे मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय गोंदिया यांच्या पुढाकारातून जिल्हा प्रशासन, मेरा युवा भारत, भारत स्कॉउट गाईड, अखिल भारतीय योग शिक्षक महासंघ, जन शिक्षण संस्था, नशाबंदी मंडळ, खेलो इंडिया प्रशिक्षण केंद्र, जिल्हा योग संघटना तसेच विविध सामाजिक संस्थांच्या संयुक्त विद्यमाने हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.जिल्हा क्रीडा संकुल गोंदिया येथे सकाळी ७.३० ते ७.४५ या वेळेत कार्यक्रम पार पडला. उद्घाटन उपनिरीक्षक (आयटीबीपी) दुर्गेश वाघमारे यांच्या हस्ते झाले. प्रमुख अतिथी म्हणून गट शिक्षणाधिकारी तिरोडा श्री. बरीकर, सौरभ निशाद, राजू गोधेरे, शशांक कोसरकर, विनायक डोंगरवार, ॲड.पिंकी गमरे, ॲड.शैलेंद्र गडपायले, डॉ.रश्मी बोपचे, नितीन गजभिये, प्रभारी जिल्हा क्रीडा अधिकारी भोजराज चौधरी, तालुका क्रीडा अधिकारी पूजा श्रीवास उपस्थित होते.

अदानी फाउंडेशन तिरोडा येथे आंतरराष्ट्रीय योग दिन उत्साहात

तिरोडा: – आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त अदानी फाउंडेशन, तिरोडा यांच्या वतीने विशेष योग सत्राचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमात अदानी विद्या मंदिर (अतढ) मधील विद्यार्थी, टाउनशिपमधील नागरिक तसेच कर्मचाऱ्यांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला.

यावर्षीच्या योग दिनाच्या अनुषंगाने ङ्करीपू, अकशरश्रींह रपव कर्ल्लिपर्शीङ्ग हा संदेश देण्यात आला. प्रशिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली सहभागींनी विविध योगासने, प्राणायाम तसेच ध्यानधारणा केली. योगामुळे शारीरिक तंदुरुस्ती, मानसिक शांतता आणि एकाग्रता वाढण्यास मदत होते, याबाबत उपस्थितांना मार्गदर्शन करण्यात आले. कार्यक्रमादरम्यान नियमित योगाभ्यासाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यात आले. योग हा केवळ व्यायाम नसून निरोगी आणि संतुलित जीवनशैलीचा पाया आहे, असा संदेश देण्यात आला. सहभागींनी योगाभ्यासाचा अनुभव घेत आरोग्यपूर्ण जीवन जगण्याचा संकल्प केला.अदानी फाउंडेशनतर्फे समुदायामध्ये आरोग्य, शिक्षण आणि सर्वांगीण विकासाला प्रोत्साहन देण्यासाठी विविध उपक्रम राबविण्यात येत असून, आंतरराष्ट्रीय योग दिनाचा हा कार्यक्रम त्याच दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल ठरला.

वन अधिकार कायदा तत्काळ लागू करा

सामूहिक वन हक्क व्यवस्थापन समिती महासंघ : अन्यथा आंदोलन तीव्र करण्याचा इशारा

सालेकसा:– वन अधिकार कायदा २००६ची प्रभावी अंमलबजावणी तसेच सामूहिक वनहक्कांशी संबंधित प्रलंबित प्रकरणांचे तातडीने निराकरण करण्याच्या मागणीसाठी सामूहिक वन हक्क व्यवस्थापन समिती महासंघाने प्रशासनाविरोधात तीव्र भूमिका घेतली आहे. त्यांच्या मागण्यांवर तातडीने कारवाई झाली नाही तर आंदोलन तीव्र करण्यात येईल, असा इशारा सालेकसा येथे झालेल्या चर्चेत महासंघाच्या पदाधिकाऱ्यांनी दिला.

खोलगड, गिरोला, पांढरी, भाजियादंड यांसह अनेक ग्रामसभांना जिल्हास्तरीय वन अधिकार समितीमार्फत सामूहिक वनहक्कांची मान्यता आणि अभिलेख देण्यात आले आहे. तरीही वन अधिकार कायद्यानुसार मिळणाऱ्या अधिकारांचा पूर्ण लाभ ग्रामसभांना मिळत नाही, असा आरोप करण्यात आला आहे. विविध तलाव आणि नैसर्गिक संसाधनांवरील ग्रामसभांच्या हक्कांकडे दुर्लक्ष होत असल्याचा आरोप महासंघाने केला. तर या संसाधनांवर ग्रामसभांचा कायदेशीर दावा असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले. चर्चेत ग्रामसभांनी आपल्या क्षेत्रातील तलावांमध्ये मत्स्यबीज सोडून मत्स्य उत्पादनास सुरुवात केली आहे. हे तलाव कोणत्याही संस्था किंवा इतर एजन्सींना देण्यात आले असतील, तर महासंघ त्यास विरोध करेल आणि कायदेशीर हरकत नोंदवेल, तसेच वनहक्क क्षेत्रातील गावातील तलावांचे लिलाव रद्द करून ते संबंधित सामूहिक वनहक्क समित्यांना सोपवावेत, अशीही मागणी करण्यात आली.

यावेळी महासंघाचे अध्यक्ष मंतूरा मरकाम, विश्वनाथ मेंढे, उत्तम चरजे, प्रेमलाल वटी, जितेंद्र माहुले, भरत फुंडे, मेहतर भट्टी, व्यंकट शेंडे, प्रदीप मच्छरके व पदाधिकारी उपस्थित होते.

४५ ग्रामसभांचे प्रतिनिधी झाले होते सहभागी

महासंघाच्यावतीने हे मागणीपत्र जिल्हाधिकारी, खासदार, आमदार, पोलिस अधीक्षक, तहसीलदार, जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पंचायत समिती तसेच इतर विभागांना पाठविण्यात आले आहे. या आंदोलनात सोनपुरी, खोलगड, पाऊलदौना, नानव्हा, बंजारी, हलबीटोला, नवाटोला, पांढरवानी, मुंडीपार, पानगाव, दलदलकुही, मानागड, दरेकसा, बाकलसर्रा, शेरपार, भंडारी, बिजेपार, गल्लाटोला येथील पदाधिकारी सहभागी झाले आहेत

राका येथे तंटामुक्ती समिती अध्यक्षांवर मुरूम विक्रीचा आरोप

सडक अर्जुनी :– अवैध रेती आणि मुरूम वाहतुकीविरोधात आवाज उठवणाऱ्या राका गावात आता थेट तंटामुक्ती समितीच्या अध्यक्षांवरच मुरूम विक्रीचे गंभीर आरोप झाल्याने खळबळ उडाली आहे. ङ्गसामान्य ट्रॅक्टरधारकांवर कारवाई होते, मग पदाधिकारी असल्याने वेगळा न्याय का?ङ्ग असा सवाल उपस्थित करत ग्रामस्थांनी काम बंद पाडले असून संबंधितांवर कठोर कारवाई होईपर्यंत आंदोलन सुरू ठेवण्याचा इशारा दिला आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, राका येथील वन विभागाच्या तलावातील गाळ काढण्याचे काम वन समितीमार्फत सुरू करण्यात आले आहे. या कामातून निघणारा मुरूम गावातील रस्ते आणि शेतपांदण मार्गांवर टाकण्याचे नियोजन असताना, तंटामुक्ती समितीचे अध्यक्ष शिवचरण (शिवा) पडोळे यांनी कोणतीही अधिकृत परवानगी न घेता तब्बल ८ ते १० ब्रास मुरूम विक्री केल्याचा आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे. या प्रकाराची माहिती समोर येताच संतप्त ग्रामस्थांनी काम बंद पाडत घटनास्थळीच ठिय्या दिला. तलाठी चेतन पुराम आणि बिटगार्ड अमरदीप रंगारी यांनी घटनास्थळी भेट देऊन पंचनामा केला असला तरी अद्याप ठोस कारवाई न झाल्याने नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी आहे.

ग्रामस्थांचा आरोप आणखी गंभीर आहे. मुरूम विक्रीचा प्रकार उघडकीस आल्यानंतरही ग्रामपंचायत आणि वन समिती संबंधित व्यक्तीला वाचविण्याचा प्रयत्न करत असल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. कामाचे अंदाजपत्रक, मंजुरी आदेश आणि कामासंदर्भातील कागदपत्रे मागूनही ती देण्यात आली नसल्याचा दावा ग्रामस्थांनी केला आहे.

विशेष म्हणजे, याच राका गावात यापूर्वी अवैध रेती आणि मुरूम वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर कारवाया करण्यात आल्या होत्या. लाखो रुपयांचा दंडही वसूल करण्यात आला होता. त्या वेळी कारवाईचे समर्थन करणारे आणि कायद्याचे धडे देणारेच आता आरोपांच्या केंद्रस्थानी आल्याने ग्रामस्थांमध्ये संतापाची लाट उसळली आहे.

दरम्यान, उपसरपंच मधुसुधन दोनोडे यांनी शासकीय कामात अडथळा आणणाऱ्यांवर फौजदारी कारवाईचा इशारा दिला आहे. तर वन समितीचे अध्यक्ष सुधीर शिवणकर यांनी सर्व आरोप फेटाळून लावत संबंधित व्यक्तीवर ३० हजार रुपयांची दंडात्मक कारवाई केल्याचा दावा केला आहे. तसेच हे संपूर्ण प्रकरण राजकीय हेतूने रंगविले जात असल्याचेही त्यांनी म्हटले आहे. मात्र गावकऱ्यांचा सवाल कायम आहे, जर मुरूम विक्री झालीच नाही, तर दंड कशासाठी? आणि जर विक्री झाली असेल, तर केवळ दंडावर प्रकरण दडपण्याचा प्रयत्न का?

आता या संपूर्ण प्रकरणात वन विभाग, महसूल विभाग आणि स्थानिक प्रशासन कोणती भूमिका घेतात, तसेच कथित मुरूम विक्री प्रकरणात गुन्हा दाखल होतो की नाही, याकडे संपूर्ण परिसराचे लक्ष लागले आहे. राका गावातील हा वाद आता केवळ मुरूमपुरता मर्यादित न राहता प्रशासनाच्या पारदर्शकतेवरच प्रश्नचिन्ह निर्माण करणारा ठरत आहे.

महिला शेतकरी प्रीती टेंभरे यांना जिजामाता ‘कृषि भूषण २०२३’ पुरस्कार

गोंदिया:– राज्यातील शेती, फलोत्पादन आणि कृषी संलग्न क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या शेतकरी, महिला शेतकरी, युवा शेतकरी, कृषी संस्थांसह कृषी अधिकाऱ्यांना दिले जाणारे २०२३ चे विविध राज्यस्तरीय कृषी पुरस्कार महाराष्ट्र शासनाने १९ जून २०२६ रोजी जाहीर केले आहेत. यात गोंदिया जिल्ह्यातील प्रगत महिला शेतकरी प्रीती टेंभरे यांना मानाचा जिजामाता कृषीभूषण २०२३ पुरस्कार जाहीर झाला आहे.

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभागाने याबाबतचा शासन निर्णय प्रसिद्ध केला आहे. यात प्रीती टेंभरे यांच्यासह विविध विभागांतील शेतकरी, व्यक्ती, संस्था आणि गटांची निवड कली आहे.

राज्य शासनाकडून वसंतराव नाईक कृषिभूषण, जिजामाता कृषिभूषण, कृषिभूषण (सेंद्रिय शेती), वसंतराव नाईक शेतीमित्र, युवा शेतकरी, उद्यानपंडित, वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ शेतकरी (सर्वसाधारण व आदिवासी गट), तसेच पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील कृषी सेवारत्न पुरस्कार अशा विविध पुरस्कारांद्वारे निवड झालेल्या मानकऱ्यांचा गौरव करण्यात येणार आहे.

वसंतराव नाईक कृषिभूषण पुरस्कारासाठी राज्यातील आठ कृषी विभागांतून निवड करण्यात आली असून सिंधुदुर्गचे शरद धुरी, नाशिकचे बाळासाहेब देवरे, सोलापूरचे शिवानंद शिंगडगाव, साताऱ्याचे गणपत पारटे, जालन्याचे अभयकुमार साळुंके

आणि वाशीमचे हेमंत देशमुख यांचा समावेश आहे. तसेच जिजामाता कृषिभूषण पुरस्कारासाठी महिला शेतकऱ्यांची देखील निवड करण्यात आली आहे. यात नागपूर विभागातून प्रीती टेंभरे यांना सदर पुरस्कार जाहीर झाला आहे.

युवा शेतकरी, उद्यानपंडित आणि सेंद्रिय शेती क्षेत्रातील पुरस्कारांसाठीही राज्यभरातील अनेक प्रगतिशील शेतकऱ्यांची निवड झाली आहे. कृषों विस्तार व शेतकरी सक्षमीकरणात योगदान देणाऱ्या कृषो अधिकाऱ्यांना पद्मश्री डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील कृषो सेवारत्न पुरस्काराने गौरविण्यात येणार आहे.

प्रीती टेंभरे या गोंदिया शहरालगत असलेल्या चूटीया येथील रहिवाशी असून मागील अनेक वर्षांपासून आधुनिक पद्धतीने शेती करीत आहेत. बी. एससी बीएड शिक्षण घेतलेल्या प्रीती यांचे बालपण मात्र नागपूर सारख्या शहरात गेले. लग्न होऊन सासरी आल्यानंतर नोकरीचा त्याग करून त्यांनी गायीच्या शेणापासून राखी बनविणे, गायीच्या शेणापासून दिवाळीचे दिवे तयार करणे यासह दैनंदिन उपयोगाच्या अनेक वस्तू देशी गायींच्या शेणापासून तयार करून अनेक शेतीपूरक लघुउद्योग साकारून अनेक महिलाना रोजगार उपलब्ध करून दिले आहे. गीर गायींच्या संगोपनासह फळबाग शेतीमध्ये त्यांनी लक्षणीय कामगिरी केली आहे. गीर गायींच्या शेणापासून खत व गोमूत्र पासून फवारणी करून सेंद्रिय पद्धतीने शेती करण्यावर त्यांचा भर आहे. यामुळे शेती व पर्यावरणाचा समतोल राखण्यास मदत होत आहे. त्यांच्या या कार्याची दखल घेत राज्य शासनाच्या वतीने त्यांची जिजामाता कृषिभूषण २०२३ या पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे.

पुरस्कार वितरण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्याचो जबाबदारी कृषी आयुक्तांकडे सोपविण्यात आलो असून लवकरच विजेत्यांचा शासनामार्फत सत्कार करण्यात येणार आहे.

ग्राम पंचायत कार्यालय झांजिया
पंचायत समिती गोरेगाव, जिल्हा परिषद गोंदिया

:जाहिर निविदा सुचना:

ग्राम पंचायत झांजिया अंतर्गत १५ व्या वित्त आयोग (पं.स.स्तर) व दलीत वस्ती सुधार योजना अंतर्गत कामाचे मोहोरबंद निविदा ब–१ टक्केवारी प्रपत्रामध्ये बांधकाम विभाग जि.प.गोंदिया यांच्याकडे नोंदणीकृत कंत्राटदारांकडून मागविण्यात येत आहे. कोऱ्या निविदा ग्रा.झांजिया कडून देण्यात येत आहेत.

अ.क्र.	कामाचे नाव	अंदाजीत रक्कम	निविदा व फार्मची किंमत	निविदेसोबत भरावयाची रक्कम	काम पूर्ण करण्याचे कालावधी	कंत्राटदाराचे वर्ग
१	दुहेरी सोलर पंप बसविणे शांतीनगर येथे	७,०००००/–	५००/–	७,०००/–	६ महिने	वर्ग ५
२	दुहेरी सोलर पंप बसविणे देवदास साठवणे यांच्या घराजवळ	३,०००००/–	५००/–	३,०००/–	६ महिने	वर्ग ५

१ निविदा प्रसिद्धी दिनांक	दिनांक:–२४/०६/२०२६
२ कोऱ्या निविदा मिळण्याचे दिनांक	दिनांक:–२४/०६/२०२६ सकाळी १०.०० वा.
३ निविदा दाखल करण्याची सुरुवाती दिनांक	दिनांक:–२४/०६/२०२६ सकाळी १०.०० वा.
४ निविदा दाखल करण्याची अंतिम दिनांक	दिनांक:–३०/०६/२०२६ सायंकाळी ०५.०० वा.
५ निविदा उघडण्याची दिनांक (शक्य झाल्यास)	दिनांक:–०१/०७/२०२६ दुपारी ०१.०० वा.

टिप:– निविदा पत्रकातील सविस्तर माहिती ग्रा.पं.कार्यालयात झांजिया येथे कार्यालयीन वेळेत मिळेल.

सरपंच
ग्राम पंचायत झांजिया

ग्राम पंचायत अधिकारी
ग्राम पंचायत झांजिया

पूर परिस्थितीवर मात करण्यासाठी जिल्हा प्रशासन सज्ज: जिल्हाधिकारी डॉ.मंगेश गोंदावले

जिल्हाधिकारी यांनी केली पूरप्रवण भागांची पाहणी

गोंदिया :- जिल्ह्यातील ९६ गावांना पुराचा संभाव्य धोका आहे. मान्सून कालावधी सुरु झाला असून जिल्ह्यातील पुरप्रवण भागात जिल्हाधिकारी डॉ.मंगेश गोंदावले यांनी रविवारी भेट देऊन तेथील नागरिकांशी संवाद साधून जिल्हा प्रशासन पूर परिस्थितीवर मात करण्यासाठी सज्ज असल्याचे सांगितले.

यावेळी जिल्हाधिकारी यांच्या समवेत जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी राजन चौबे, सहायक अभियंता बाघ इटियाडोह प्रियम शुभम, कनिष्ठ अभियंता रामेश्वर कुंडलवाडे, संबंधित मंडळ अधिकारी, तलाठी व जिल्हास्तरीय शोध व बचाव पथकातील सदस्य प्रामुख्याने उपस्थित होते.

जिल्हाधिकारी यांनी गोंदिया तालुक्यातील कोरणी घाट, रजेगाव, बिरसोला, कासा, काटी, पुजारीटोला या गावांना भेट देवून स्थानिक लोकांशी संवाद साधला तसेच मान्सूनपूर्व तयारीच्या अनुषंगाने यावर्षी करण्यात आलेले पूर परिस्थितीचे नियोजन व भौगोलिक परिस्थिती पाहणी केली.

यावर्षी भारतीय हवामान खात्याने कमी पावसाचा अंदाज जाहीर केला आहे. तरीही जिल्हाधिकारी यांनी पूरप्रवण गावांना प्रत्यक्ष भेट देऊन तेथील भौगोलिक परिस्थितीची पाहणी केली व पूर येण्याची कारणे तसेच पूर परिस्थिती दरम्यान शोध व बचाव करण्याकरीता प्रशासनाद्वारे करण्यात आलेल्या उपाययोजनेची माहिती उपस्थित अधिकारी, कमचारी यांच्याकडून जाणून घेतली.

वैनगंगा व बाघ नदीच्या काठावर असलेली गावे व खोलगट भागातील घरांमध्ये पुराच्या पाण्यामुळे होणारे नुकसान तसेच वेळेवर शासनाकडून तात्काळ मदत देण्याकरीता बोटीची व मनुष्यबळाची पुरेशी व्यवस्था इत्यादीबाबत जिल्हाधिकारी यांनी विस्तृत माहिती घेतली. तसेच जिल्हाधिकारी यांनी यावेळी उपस्थित गावकऱ्यांशी संवाद साधून त्यांच्या समस्या देखील जाणून घेतल्या.

जिल्हाधिकारी यांचे नागरिकांनी आवाहन

आपत्ती दरम्यान नागरिकांच्या कोणत्याही मदतीसाठी जिल्हा प्रशासन सज्ज आहे. प्रशासन व नागरिकांनी एकमेकांशी समन्वय ठेवून पूर परिस्थितीवर मात करण्यासाठी एकत्रित यावे. आज रोजी जिल्ह्यात पूरपरिस्थिती नाही. परंतु धरण, जलाशय या ठिकाणी पाण्यात उतरू नये. तसेच सेल्फीचे मोह टाळावे व पाण्यात बोटिंग करताना लाइफ जॅकेटचा वापर करावा तसेच बोटीमध्ये क्षमतेपेक्षा जास्त नागरिकांनी बसू नये. पुलावरून पाणी वाहत असताना नागरिकांनी पूल ओलांडण्याचा प्रयत्न करू नये. या दरम्यान विशेष खबरदारी घ्यावी, असे आवाहन जिल्हाधिकारी डॉ. मंगेश गोंदवले यांनी जिल्ह्यातील नागरिकांना केले आहे.

पाण्याचा वापर जपून करा...

यावर्षी कमी पावसाचा अंदाज असल्यामुळे येत्या काळात शेतकरी व नागरिकांनी पाण्याचा वापर जपून करावे तसेच हवामान खात्याकडून प्राप्त सूचनांच्या आधारे शेतीची कामे करावे. तसेच रेन वॉटर हार्वेस्टिंग आणि वृक्षारोपण जास्तीत जास्त प्रमाणात करावे, जेणेकरून भविष्यात येणाऱ्या पाणीटंचाई व वाढत्या तापमानाला तोंड देणे शक्य होईल, असे आवाहन जिल्हा प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

विधान परिषद निवडणुकीत महायुतीचे अविनाश ब्राह्मणकर मताधिक्याने विजयी

गोंदिया :- भंडारा-गोंदिया स्थानिक स्वराज्य संस्था मतदारसंघाच्या विधान परिषद निवडणुकीत अखेर अपेक्षेप्रमाणे भाजपने विजयाचा झेंडा फडकावला. भाजपचे उमेदवार अविनाश ब्राह्मणकर यांनी ३०२ मते मिळवत विजय संपादन केला, तर महाविकास आघाडी समर्थित उमेदवार नरेश ईश्वरकर यांना १५४ मते मिळाली. भाजपचे उमेदवार अविनाश ब्राह्मणकर यांच्या १४८ मताच्या फरकाने विजय झाला आहे.ब्राम्हणकर यांच्या विजयाने भाजपने ही जागा आपल्याकडे कायम ठेवली आहे. मात्र या निकालाइतकीच चर्चा महायुतीतील कथित मतफुटीची आणि निवडणुकीभोवती निर्माण झालेल्या राजकीय नाट्याची रंगली.ही निवडणूक भाजपचे आमदार परिणय फुके आणि काँग्रेसचे आमदार नाना पटोले यांनी या निवडणुकीला प्रतिष्ठेची लढाई बनविले होते. प्रचाराच्या शेवटच्या टप्प्यात घडलेल्या राजकीय घडामोडींनी निवडणुकीत उत्सुकतेची कमाल निर्माण केली होती.

काँग्रेसने अखेरच्या क्षणी आपले अधिकृत उमेदवार माजी आमदार दिलीप बनसोड आणि प्रफुल गोपालदास अग्रवाल यांचे अर्ज मागे घेत महाविकास आघाडीच्या वतीने राष्ट्रवादी काँग्रेसमधून जिल्हा परिषदेत निवडून आलेल्या नरेश ईश्वरकर यांना पाठिंबा जाहीर केला. या निर्णयाने राजकीय वतुर्ळात अनेक तर्क-वितर्कांना उधाण आले होते.तेव्हाच ही निवडणूक महायुतीच्या पारड्यात गेलेली होती.महायुतीचे ब्राम्हणकर यांनी मताधिक्यानी विजय मिळवत काँग्रेस आमदार पटोलेंच्या राजकारणाला सुरंग लावला आहे.

समितीकडून छत्तीसगड येथील धान हमीभावाचा अभ्यास

गोंदिया :- राज्यातील धान उत्पादक शेतकऱ्यांना अधिक चांगला हमीभाव, पारदर्शक खरेदी व्यवस्था आणि वेळेत मोबदला मिळावा यासाठी राज्य शासनाच्या किमान आधारभूत किंमत (एमएसपी) अध्ययन समितीने छत्तीसगड राज्यातील धान खरेदी व्यवस्थेचा सखोल अभ्यास दौरा केला. समितीचे अध्यक्ष आ. डॉ. परिणय फुके यांच्या नेतृत्वाखाली हा दौरा शुक्रवारी (दि.१९) पार पडला.

या अभ्यास दौऱ्यात भंडारा व गोंदिया जिल्ह्यातील आमदार तसेच समिती सदस्यांनी छत्तीसगडमधील धान खरेदी प्रक्रियेचा प्रत्यक्ष आढावा घेतला. छत्तीसगड सरकारने धान खरेदी, हमीभाव व्यवस्थापन आणि शेतकरी हिताच्या विविध उपाययोजनांबाबत राबविलेल्या कार्यपद्धतीची माहिती समितीने जाणून घेतली. दौऱ्यादरम्यान छत्तीसगडचे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री दयालदास बघेल यांनी समितीला राज्यातील धान खरेदी व्यवस्थेची सविस्तर माहिती दिली. यावेळी आ. विनोद अग्रवाल, संजय पुराम, राजू कारेमोरे, सभापती शशिकांत दिवे, संचालक जितेंद्र कुमार शुक्ला, सहायक संचालक योगेंद्र श्रीवास तसेच संबंधित अधिकारी उपस्थित होते.

समितीने धान खरेदी केंद्रांची कार्यपद्धती, बारदाना व्यवस्थापन, नवीन व जुन्या बारदान्यांची नोंद व हिशेब, शेतकऱ्यांना ४८ तासांच्या आत देण्यात येणारा मोबदला तसेच निधी उपलब्धतेसाठी करण्यात येणारे बँकिंग नियोजन यांचा सविस्तर अभ्यास केला. याशिवाय खरेदी प्रक्रियेत पारदर्शकता राखण्यासाठी आणि गैरव्यवहारांना आळा घालण्यासाठी विकसित करण्यात आलेल्या अत्याधुनिक संगणकीय प्रणालीची माहितीही समितीने घेतली.

समितीचे अध्यक्ष आ. डॉ. परिणय फुके यांनी छत्तीसगडमधील धान खरेदी व्यवस्थेतील विविध पैलूंचा बारकाईने अभ्यास करत महाराष्ट्रातही अशा प्रभावी उपाययोजना राबविण्याच्या शक्यतांवर संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली.

धान उत्पादकांना दिलासा मिळण्याची आशा

अभ्यास दौऱ्यादरम्यान झालेल्या बैठका, चर्चा आणि निरीक्षणांच्या आधारे समिती सविस्तर अहवाल तयार करणार असून छत्तीसगड आणि महाराष्ट्रातील धान खरेदी व्यवस्थेतील फरक, आवश्यक सुधारणा आणि शेतकरी हिताच्या उपाययोजनांबाबत राज्य शासनाला शिफारसी सादर करण्यात येणार आहेत. या शिफारसींचा राज्यातील लाखो धान उत्पादक शेतकऱ्यांना फायदा होण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

शेतकऱ्यांना त्यांच्या उत्पादनाचा योग्य मोबदला, पारदर्शक खरेदी व्यवस्था आणि अधिक प्रभावी हमीभाव प्रणाली उपलब्ध करून देण्यासाठी हा अभ्यास दौरा अत्यंत महत्त्वपूर्ण ठरला आहे. छत्तीसगडमधील यशस्वी पद्धतींचा अभ्यास करून महाराष्ट्रातील धान उत्पादक शेतकऱ्यांच्या हितासाठी शासनाकडे आवश्यक शिफारशी करण्यात येतील.

-आ. डॉ. परिणय फुके

अध्यक्ष, राज्य शासन किमान आधारभूत किंमत अध्ययन समिती

गोंदिया जिल्ह्यातील कृषी विकासाच्या सर्व प्रस्तावांवर तातडीने कार्यवाही करण्याचे निर्देश-कृषिमंत्री दत्तात्रय भरणे

मुंबई :- गोंदिया जिल्ह्यात नवीन शासकीय कृषी महाविद्यालय स्थापन करणे, शेतकऱ्यांना दर्जेदार बियाणे, खते आणि आधुनिक कृषी सुविधा उपलब्ध करून देण्याबराबरच गोंदिया जिल्ह्यातील कृषी विकासाच्या सर्व प्रस्तावांवर तातडीने कार्यवाही करण्याचे निर्देश कृषिमंत्री दत्तात्रय भरणे यांनी आज दिले.

गोंदिया जिल्ह्यातील नवीन शासकीय कृषी महाविद्यालयाला मंजुरी देण्याबाबत मंत्रालयात बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी बोलत होते. गोंदियाचे आमदार विनोद अग्रवाल, कृषी विभागाचे सचिव परिमल सिंग आणि कृषी आयुक्त सूरज मांढरे बैठकीला उपस्थित होते.

मंत्री भरणे म्हणाले की, कृषी विभागाच्या जमीन वापराचे धोरण ठरवावे लागेल. गोंदिया येथे नवीन शासकीय कृषी महाविद्यालय स्थापन करण्यासाठी डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाच्या स्तरावर प्रस्ताव तयार करण्याची कार्यवाही सुरू आहे. तसेच करंजा येथील तालुका बियाणे गुणन केंद्राच्या परिसरात विविध पिकांचे प्रात्यक्षिक प्लॉट विकसित करून पुढील काळात कृषी उद्यान उभारण्याची योजना आहे. करंजा येथील कृषी विभागाच्या जागेवर विविध कार्यालये, प्रयोगशाळा व शेतकरी प्रशिक्षण केंद्रासाठी आवश्यक इमारतींच्या बांधकामाचा प्रस्ताव सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे सादर करण्यात आला आहे. जमिनीच्या मोजणीची प्रक्रिया सुरू आहे. नागपूर जिल्ह्यातील कृषी विभागाच्या तीन प्रमुख प्रक्षेत्रांभोवती संरक्षणात्मक कुंपण उभारण्याचा प्रस्ताव विभागीय कृषी सहसंचालकांकडे सादर करण्यात आला आहे, असेही त्यांनी सांगितले.

मंत्री भरणे म्हणाले की, कृषी विभागामार्फत यांत्रिकीकरण योजनेअंतर्गत आतापर्यंत २ हजार ७४७ लाभार्थ्यांना २६.५७ कोटी रुपयांचे अनुदान वितरित करण्यात आले आहे. उर्वरित लाभार्थ्यांच्या सुमारे १३.६९ कोटी रुपयांच्या अनुदान मागणीचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर करण्यात आला आहे. क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांच्या कामकाजासाठी आवश्यक वाहनांची उपलब्धता; तसेच सिमकार्ड, मोबाईल, टॅब आणि लॅपटॉप वितरणासंदर्भातील प्रलंबित बाबींचा आढावाही बैठकीत घेण्यात आला. लॅपटॉप वितरणाची प्रक्रिया लवकरच पूर्ण केली जाणार आहे. करंजा येथे मंजूर माती परिक्षण प्रयोगशाळा सुरू असली तरी आवश्यक मनुष्यबळाच्या कमतरतेमुळे अडचणी येत आहेत. कृषी विभागाच्या नव्या आकृतिबंधानुसार कर्मचारी मंजुरीसाठी शासन स्तरावर कार्यवाही सुरू करण्यात येईल.

खतांच्या विक्रीतील अनियमितता रोखण्यासाठी २० मे २०२६ रोजीच्या परिपत्रकांतील निर्देशांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी. आतापर्यंत ६० कृषी केंद्रांची तपासणी करण्यात आली असून ५ खत विक्रेत्यांचे परवाने रद्द, २२ परवाने निलंबित करण्यात आले आहेत. एका कृषी केंद्राविरुद्ध एफ आयआर दाखल करण्यात आला असून, युरिया खताच्या जास्त दराने विक्री करणाऱ्यांविरोधात कठोर कारवाई सुरू आहे, असेही ते म्हणाले.

राज्यातील युरिया खत विक्रीच्या अनियमिततेच्या पार्श्वभूमीवर २२ जून २०२६ अखेर १२,२२४ खत विक्रेत्यांची तपासणी करण्यात आली आहे. त्यापैकी १,१९२ विक्रेत्यांना कारणे दाखवा नोटिसा बजावण्यात आल्या आहेत. ५५ विक्रेत्यांचे परवाने रद्द व ८३३ विक्रेत्यांचे परवाने निलंबित करण्यात आले आहेत; तसेच २१ ठिकाणी पोलिसांत गुन्हे दाखल करण्यात आल्याची माहितीही मंत्री भरणे यांनी दिली.

तीन सागवान तस्करांना अटक सालेधारणी-डोंगरगाव मार्गावर वनविभागाची कारवाई

सडक अर्जुनी :- वनविभागाने सागवान लाकडाच्या अवैध वाहतुकीचा मोठा प्रयत्न हाणून पाडला. गोपनीय माहितीच्या आधारे केलेल्या कारवाईत तीन आरोपींना अटक केली असून, सागवानासह बोलेरो पीकअप वाहन जप्त केले आहे. ही कारवाई शनिवारी (ता. २०) पहाटे चारच्या सुमारास सालेधारणी-डोंगरगाव मार्गावर केली.

सहवनक्षेत्र डोंगरगाव डेपो अंतर्गत बीट डोंगरगाव, पुतळी, सहाकेपार तसेच सहवनक्षेत्र पांढरवाणी बफर अंतर्गत बीट कोयलारी, शेंडा परिसरात सागवान लाकडाची अवैध वाहतूक होणार असल्याची गोपनीय माहिती वनविभागाला मिळाली होती. त्यानुसार सहवनक्षेत्र डोंगरगाव, पांढरवाणी आणि देवरी वनपरिक्षेत्रातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी संयुक्त पथक तयार करून पाळत ठेवली. शनिवारी (ता. २०) पहाटे चारच्या सुमारास डोंगरगाव-सालेधारणी मार्गावर संशयास्पदरित्या धावणाऱ्या बोलेरो पीकअप (क्र. एमएच-३५/ ए. जे. ११५४) वाहनाला पथकाने अडविले. वाहनाची तपासणी केली असता त्यामध्ये सागवान प्रजातीचे लाकूड अवैधरित्या वाहतूक करण्यात येत असल्याचे आढळून आले.

त्यानंतर वनविभागाच्या पथकाने वाहनासह त्यातील तीन आरोपींना ताब्यात घेतले. जप्त करण्यात आलेल्या सागवान मालाची मोजणी व पंचनामा करण्याची प्रक्रिया सुरू असून मालाची किंमत आणि प्रमाणाबाबत अधिकृत माहिती तपास पूर्ण झाल्यानंतर जाहीर करण्यात येणार आहे.

ही कारवाई डोंगरगावचे वनपरिक्षेत्राधिकारी एम. के. गाडवे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पांढरवाणीच्या क्षेत्र सहायक कु. व्ही. बी. रहिले, डोंगरगाव/ खजरीचे क्षेत्र सहायक सी. एस. डोरले, पवन कांबळे, मेहबूब सय्यद, विवेक काईट, सहसराम हटवार, माधव मुसळे, वनिता ब्राह्मणकर, वनरक्षक शालू मेंढे, वनमजूर यशवंत शेंडे, श्रीकांत बन्सोड व समीर बन्सोड यांनी केली.

अशी आहेत आरोपींची नावे

नीलेश हिरालाल मेश्राम (रा. कोयलारी प्रधानटोला, ता.सडक अर्जुनी), ओंकार सहदेव सोनवाने (रा.आलेडन, जि. राजनांदगाव, छत्तीसगढ), खोमन बुधराम लोहार (रा. दिवाणटोला, जि. राजनांदगाव, छत्तीसगढ).

गोंदियात पेंशन समाधानचे आयोजन २४ जूनला

गोंदिया :- जिल्हा कोषागार कार्यालय, गोंदिया यांचे वतीने बुधवार दि.२४ जून २०२६ रोजी सकाळी ११.०० ते दुपारी २.०० या वेळेत कार्यशाळा तथा पेंशन समाधानचे आयोजन जिल्हा नियोजन व विकास समितीचे सभागृह (उ्झऊ करश्रश्र), जिल्हाधिकारी कार्यालय, गोंदिया येथे आयोजित करण्यात आले आहे. यामध्ये आहरण व संवितरण अधिकारी यांचेसाठी ए- GPF प्रणाली तसेच ए- (सुधारित प्राधिकारपत्र) हे विषय घेण्यात येतील. तसेच पेंशन अदालतीत निवृत्तीवेतन धारकांसाठी पेंशनर समाधान तसेच निवृत्तीवेनधारक यांच्या समस्यांचे निराकरण कोषागार अधिकारी, जिल्हा कोषागार कार्यालय, गोंदिया यांचेकडून करण्यात येणार आहे.

तरी जिल्ह्यातील सर्व निवृत्तीवेतन धारकांनी बुधवारी गोंदिया येथे आवश्यक कागदपत्रांसह उपस्थित राहावे, असे आवाहन जिल्हा कोषागार अधिकारी मोहम्मद तौसिफ हसीन तसेच अप्पर कोषागार अधिकरी (निवृत्तीवेतन) गोंदिया यांनी केले आहे.

जागतिक रक्तदाता दिनानिमित्तगोंदियात रक्तदान शिबीर आयोजकांचा गौरव

गोंदिया :- दरवर्षी १४ जून हा दिवस जागतिक रक्तदाता दिन म्हणून पाळला जातो. या दिनाचे औचित्य साधुन बाई गंगाबाई रक्तकेंद्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, गोंदिया येथे चएढ हॉलमध्ये जिल्ह्यातील रक्तदान शिबीर आयोजकांचा सत्कार समारंभ उत्साहात पार पडला.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी अधिष्ठाता डॉ.कुसुमाकर घोरपडे होते. प्रमुख पाहुणे म्हणून के.टी.एस. रुग्णालयाचे जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ. पुरुषोत्तम पटले, बाई गंगाबाई रुग्णालयाच्या वैद्यकीय अधीक्षिका डॉ. नितिका पोयाम तसेच विकृतीशास्त्र विभागप्रमुख व रक्तकेंद्र प्रभारी डॉ. अरविंद राठोड उपस्थित होते.

जिल्हाभरातील सुमारे १५० रक्तदान शिबीर आयोजकांना या कार्यक्रमासाठी आमंत्रित करण्यात आले होते. त्यांच्या समाजहिताच्या कार्याची दखल घेत त्यांचा सन्मानचिन्ह व प्रमाणपत्र देऊन गौरव करण्यात आला.

अध्यक्षीय भाषणात डॉ. घोरपडे यांनी रक्तपेढीच्या दैनंदिन कार्यात रक्तदान शिबीर आयोजकांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची असल्याचे नमूद केले. तसेच मागील वर्षी दिलेल्या आश्वासनानुसार कंपोनंट सेपरेशन युनिट सुरू करण्यात आले असल्याबद्दल समाधान व्यक्त केले. यावेळी डॉ. पुरुषोत्तम पटले यांनी रक्त कोणत्याही कारखान्यात तयार करता येत नसल्यामुळे रक्तदान हे अत्यंत महान व जीवनदायी कार्य असल्याचे सांगत सर्वांना रक्तदानासाठी प्रेरित केले.

कार्यक्रमास विविध विभागातील वरिष्ठ प्राध्यापक, विकृतीशास्त्र विभागातील अधिकारी व कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी वैद्यकीय समाजसेवा अधीक्षक विजय बिसेन, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ अमित मुन, अमित ठवरे, युवराज जांभुळकर तसेच इतर कर्मचाऱ्यांनी मोलाचे सहकार्य केले.

आता नाही मिळणार दुसरा मोका,गुटखा माफियांविरुद्ध थेट मकोका

गोंदिया :- राज्यात सध्या गुटखा माफिया आणि प्रशासन यांच्यात जोरदार संघर्ष सुरू आहे. एका बाजूला अन्न व औषध प्रशासनाचे आयुक्त तुकाराम मुंढे यांनी आपल्या मसिंघमफसारख्या प्रतिमेला साजेसे गुटखा तस्करांचे कंबरडे मोडण्यासाठी ममकोकाफ सारख्या कठोर कायद्यांचा वापर केला आहे.

महाराष्ट्र शासनाने प्रतिबंधित गुटखा आणि पानमसाला यांचा अवैध व्यापार करणाऱ्या माफि यांच्या मुसक्या आवळण्यासाठी थेट ममकोकाफ लावण्याचा धडक निर्णय घेतला आहे. अन्न व औषध प्रशासनाचे आयुक्त तुकाराम मुंढे यांनी हे कठोर आदेश जारी केले आहेत. या ऐतिहासिक आणि कठोर कारवाईसाठी रडारवर आता केवळ किरकोळ विक्रेते किंवा पानटपरी चालकच नव्हे तर गुटखा उत्पादक, पुरवठादार, वाहतूकदार, वितरक आणि या सिंडिकेटला वित्तपुरवठा करणाऱ्यांवर थेट मकोका अंतर्गत गुन्हे दाखल केले जातील. राज्यात गुटखाबंदी असतानाही छुप्या मार्गाने चालणाऱ्या संघटित गुन्हेगारी टोळ्यांचा बिमोड करणे आणि सार्वजनिक आरोग्याचे रक्षण करणे हा यामागील मुख्य उद्देश आहे.

गुटखा, तंबाखू आणि निकोटिनयुक्त पानमसाला यांच्या बेकायदेशीर व्यापाराकडे यापुढे सामान्य गुन्हा म्हणून पाहिले जाणार नाही, असे एफडीए आयुक्त मुंढे यांनी स्पष्ट केले आहे. या बेकायदेशीर पुरवठा साखळीत सहभागी असलेल्या प्रत्येकावर मग ते उत्पादक, पुरवठादार, वाहतूकदार किंवा गोदाम मालक असोत ममहाराष्ट्र संघटित गुन्हेगारी नियंत्रण कायदाफ (मकोका) अंतर्गत कारवाई करण्याचे आदेश त्यांनी दिले आहेत. या कठोर निर्णयामुळे गुटखा माफियांमध्ये खळबळ उडाली आहे कारण ममकोकाफ अंतर्गत गुन्हा दाखल झाल्यास जामीन मिळणे जवळपास अशक्य असते

प्रमुख तरतुदी कोणत्या?

ममकोकाफ अंतर्गत अटक झालेल्या गुन्हेगारांना जामीन मिळणे अत्यंत कठीण असते. या कायद्यानुसार जामीन मिळण्यासाठी जाचक आणि कड़क अटी असतात.

तर जामीनही मिळणे मुश्कील होणार

मकोका (महाराष्ट्र संघटित गुन्हेगारी नियंत्रण अधिनियम, १९९९) अंतर्गत दाखल झालेल्या गुन्ह्यांमध्ये जामिनासाठी अत्यंत जाचक आणि कडक अटरी असतात. न्यायालयात गुन्हेगार निर्दोष आहे हे सिद्ध झाल्याशिवाय जामीन मिळणे कठीण असते

आता थेट मकोका कायदा लागू करणार

महाराष्ट्रात गुटखा, सुगंधी तंबाखू आणि निकोटीनयुक्त पानमसाला यांच्या उत्पादनासह विक्रीवर बंदी असली तरी सर्रास होणारी त्यांची तस्करी आणि विक्री रोखण्यासाठी राज्य सरकारने मकोका कायदा लागू करण्याचे कडक निर्देश दिले आहेत. अन्न व औषध प्रशासनाचे आयुक्त मुंढे यांनी हे निर्देश जारी केले आहे. केवळ किरकोळ विक्रेत्यांवरच नव्हे तर उत्पादक, वितरक वाहतूकदार आणि पुरवठा साखळीत सामील असणाऱ्या संपूर्ण संघटित गुन्हेगारी नेटवर्कवर ही कठोर कारवाई केली जाईल.

वर्षभरात कोट्यवधींचा गुटखा, तंबाखू जप्त

जिल्ह्यात शेजारी मध्यप्रदेश व छत्तीसगड राज्यातून मोठ्या प्रमाणात तंबाखूची वाहतूक केली जाते. तंबाखू व तंबाखूजन्य पदार्थाची विक्री जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात होत असून वर्षभरात पोलिस आणि अन्न व औषध प्रशासनाच्या अधिकाऱ्यांनी मिळून कोट्यवधीचा माल जप्त केला.

नगराध्यक्षांनीच आणला पालिकेचा भ्रष्टाचार चव्हाट्यावर

गोंदिया :- पालिकेतील गैरप्रकार नवीन राहिलेला नाही. मात्र काही महिन्यापुर्वीच सत्तारुढ झालेले नगराध्यक्ष सचिन शेंडे यांनी गोंदिया नगर परिषदेचा कार्यारंभाला चांगलीच सुरुवात केली असून गैरप्रकारालाही ते वाव देत नाही. अशात एका प्रकरणातील भ्रष्टाचार त्यांनी उघडकीस आणला तसेच संबंधित कंत्राटदाराला काळ्या यादीत टाका, अशी तक्रार मुख्याधिकाऱ्यांकडे केली आहे.

सविस्तर असे की, नगरपालिकेच्या हद्दीतील प्रभाग क्रमांक १२ येथील रामेश्वर मंदिर व बसंत टॉल जवळ सामाजिक सभागृहाचे बांधकाम सुरू होते. या कामाचे कंत्राट ८ जानेवारी २०२६ रोजी दलित उत्तर योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र ट्रेडर्सला देण्यात आले होते. सामाजिक सभागृहाचे बांधकाम दरम्यान स्थानिक अर्जदार सौ. पुष्पांजली बैस व श्रीमती सिमा फुंडे यांचा ये-जा करण्याचा मुख्य रस्ता बंद केला असल्याने तसेच सदर प्रकरण मा. २ रे सह दिवाणी न्यायालय वरिष्ठ स्तर गोंदिया येथे या जागेबाबत प्रकरण न्यायप्रविष्ठ असल्याने अपर तहसिलदार यांचे आदेशानुसार, मुख्याधिकारी नगर परिषद गोंदिया यांनी सदर सुरु असलेले काम तात्काळ प्रभावाने बंद करण्याबाबत पत्र देण्यात आले होते.

तसेच सदर कामाची पाहणी केली असता, काम पुर्ण न करता दिशाभूल करून देयके तयार करून बिलांची उचल करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. कंत्राटदाराने अंदाजित खर्चानुसार काम पूर्ण केले नाही आणि नगरपालिकेच्या अभियंत्यासोबत संगनमत करून, संपूर्ण कामाचे बिल तयार

केले आणि संपूर्ण बिलाची रक्कम मिळवण्यासाठी ते लेखा विभागाकडे पाठवले. ही माहिती मिळाल्यानंतर, नगराध्यक्ष सचिन शेंडे यांनी या प्रकरणाची चौकशी केली आणि कंत्राटदाराने नगरपालिकेच्या अंदाजित खर्चानुसार काम पूर्ण केले नसल्याचे त्यांच्या निदर्शनास आले.

यानंतर, त्यांनी नगरपालिकेचे मुख्य अधिकारी संदीप बोरकर यांच्याकडे महाराष्ट्र ट्रेडर्सला काळ्या यादीत टाकण्याची मागणी करत लेखी तक्रार २७मे रोजी दाखल केली. तसेच मा. २ रे सह दिवाणी न्यायालय वरिष्ठ स्तर गोंदिया येथे या जागेबाबत प्रकरण न्यायप्रविष्ठ असल्याने अपर तहसिलदार यांचे आदेशानुसार, मुख्याधिकारी नगर परिषद गोंदिया यांनी सदर सुरु असलेले काम तात्काळ प्रभावाने बंद करण्याबाबत पत्र देण्यात आले आहे.